

wroclaw.pl

Specjalna akcja: deratyzacja

Rusza dodatkowa interwencyjna
deratyzacja w budynkach i na
podwórkach należących do gminy.

str. 4

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 4 (117), 2-08.02.2023

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 10-11

Czas rozliczyć PIT

Otwórz drzwi i odbierz decyzję o podatku

Chodzi o podatek od nieruchomości, leśny i rolny. Decyzje dostarczą osobiście pracownicy UMW. Mają na to czas do 1.03. Opłacić je należy do 15.03.

str. 3

Jest wykonawca trasy na Jagodno

Trasa długości 2,7 km przebiegnie od skrzyżowania ulic Bardziej ze Świeradowską do planowanej pętli przy ulicy Kajdasza na Jagodnie.

str. 6

Зміни житлових умов для Українців

Біженці, які перебувають у закладах колективного проживання, повинні будуть вносити частину оплати за проживання та харчування.

str. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

w ramach codziennych obowiązków Prezydenta Wrocławia zdarza mi się podpisywać listy gratulacyjne i podziękowania. To zawsze miłe okoliczności, które sprawiają, że z radością i wdzięcznością myślę o ludziach, do których są adresowane. Miniony weekend skłonił mnie do przygotowania takich właśnie słów pod Państwa adresem.

Niemal całą niedzielę spędziłem w sercu Wrocławia, kilkakrotnie obchodząc Rynek. Okolicznością tego spaceru, jak słusznie się Państwo domyślają, był 31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Finał, jakiego dawno już we Wrocławiu w takiej skali nie widzieliśmy, bo kolejne lata ograniczały nas pandemicznymi obostrzeniami.

Ten rok był dla mnie wyjątkowy. Zebraliśmy wspólnie, dzięki Państwa hojności, 2 345 961 złotych i 81 groszy! To o 769 724 złote i 58 groszy więcej niż w roku poprzednim! A mowa „tylko” o pieniądzach wrzucanych do puszek wolontariuszy! Do tego, już w ogólnopolskiej skali, doliczyć trzeba aukcje zarówno te zgłaszane przez Państwa, jak i wylicytowane. Gdy myślę o tym trudnym dla wszystkich, inflacyjnym czasie i o Państwa bezinteresownej szczodrości, jestem po raz kolejny – zwyczajnie – dumny z Wrocławia.

Ten wymiar finansowy, który przywołałem, jest oczywiście niezwykle ważny, przekłada się bowiem na wymierną pomoc polskiej służbie zdrowia. Niektórzy z nas, lub z naszych najbliższych, w ciągu tych 31 lat z tej

pomocy korzystali. Chcę tutaj jednak podkreślić inny, równie ważny dla mnie wymiar Orkiestry. Jest nim tworzenie wspólnoty. Obserwowałem tę naszą wspólnotę w sercu Wrocławia. Uśmiechnięte twarze. Miłe gesty. Słowa. Setki tych, bardzo przecież krótkich, rozmów dały mi, a myślę, że wielu obecnym tam osobom, niezwykle energię. Nie straćmy jej. To dobra energia płynąca z serca. Bardzo jej dzisiaj potrzebujemy.

Dziękuję Państwu za ten czas. Gratuluję Wrocławowi niezwykłego Finału.

Jacek Sutryk
wolontariusz WOŚP

POGODA

PT. 3.02	SOB. 4.02	ND. 5.02	PN. 6.02	WT. 7.02	ŚR. 8.02	CZW. 9.02
6°C	2°C	2°C	1°C	2°C	0°C	0°C

ROZGOŚĆ SIĘ POD DMUCHANĄ GWIAZDĄ W PAWILONIE CZTERECH KOPUŁ

Dawno nie widzieliście w muzeum tylu barw, jak na wystawie prac Ottona Piene (na zdj. podziwia je Piotr Oszczanowski, dyrektor Muzeum Narodowego we Wrocławiu). – Chcemy tym kolorem i optymizmem zaprosić wszystkich do przyścia do muzeum i zachęcić, aby zapomnieli o szarej rzeczywistości i przekonali się, że możemy wznosić się i upadać, ale zawsze się ponownie podniesiemy – podkreśla Iwona Dorota Bigos, kuratorka wystawy i kierowniczka Pawilonu Czterech Kopuł. Nawiązując do tego, że kolorowe gwiazdy-balony pod wpływem pompowania powietrza unoszą się i opadają, poruszając się w hipnotyzującym rytmie. Rzeźby powietrzne obejrzymy w Pawilonie Czterech Kopuł, ul. Wystawowa 1, do 25 czerwca. Co ciekawe można je podziwiać za darmo, bo znajdują się w ogólnodostępnym holu. Bilet do muzeum trzeba kupić, jeśli chcemy obejrzyć multimedialne dzieła artysty.

Podatek ureguluj w opłatomacie lub banku

Od 3 lutego mieszkańcy Wrocławia będą otrzymywać decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, leśnego i rolnego. Podatki będzie można opłacić w Centrach Obsługi Mieszkańca, oddziałach PKO BP, a także online. Jest na to czas do 15 marca.

Redakcja

Decyzje będą doręczane osobiście przez pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Te, których nie uda się przekazać do 1 marca, będą wysłane listami poleconymi za pośrednictwem Poczty Polskiej – również za potwierdzeniem – na adresy korespondencyjne wskazane przez podatników.

Jeżeli decyzja ustalająca wymiar podatku nie zostanie doręczona co najmniej na 14 dni przed terminem płatności, czyli do 1 marca 2023 r., termin płatności dla wpłaty jednorazowej lub dla pierwszej raty to 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Więcej niż 100 zł na raty

– W tym roku decyzje podatkowe otrzyma ponad 220 tysięcy mieszkańców – mówi Marcin Urban, Skarbnik Wrocławia. – Jeśli wysokość podatku wynosi do 100 złotych, opłatę należy uiszczyć do 15 marca. W przypadku wyższej kwoty jest ona rozłożona na cztery kwartalne raty.

Płatności dokonasz bez prowizji:

- w opłatomatach znajdujących się w budynkach Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, ul. Kotlarskiej 41 i pl. Nowy Targ 1-8
- w 18 oddziałach PKO Bank Polski S.A. (patrz tabelka)
- za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Płatniczej Wrocławia PLIP.

Podatek możesz opłacić także za pośrednictwem bankowości elektronicznej lub w swoim banku czy na poczcie.

Otrzymuj decyzję online

Decyzję w sprawie podatku od nieruchomości można co roku otrzymywać drogą elektroniczną poprzez ePUAP. Jak to załatwić? Wystarczy złożyć w UMW wniosek, który będzie zawierał adres skrytki ePUAP. Można to zrobić: elektronicznie (wybierając w ePUAP pismo ogólne do podmiotu publicznego), drogą pocztową lub osobiście – w Centrum Obsługi Podatnika.

L. p.	Oddział	Adres	Godziny otwarcia w dni powszednie
1.	Oddział 1. we Wrocławiu *	ul. Piotra Skargi 1	9-17
2.	Oddział 2. we Wrocławiu *	Rynek 33	10-17
3.	Oddział 3. we Wrocławiu *	ul. Piłsudskiego 69	10-18
4.	Oddział 5. we Wrocławiu	ul. Zakładowa 11 B	10-17
5.	Oddział 6. we Wrocławiu *	ul. Horbaczewskiego 4-6 CH ASTRA	9-17
6.	Oddział 7. we Wrocławiu	ul. Orzechowa 44	10-17
7.	Oddział 8. we Wrocławiu *	ul. Krzywoustego 126 CH KORONA	9-19
8.	Oddział 9. we Wrocławiu *	ul. Grabiszyńska 240	10-17
9.	Oddział 10. we Wrocławiu *	ul. Drukarska 38	pon.-wt. 12-19 śr.-pt. 9-16
10.	Oddział 12. we Wrocławiu *	ul. Grabiszyńska 88	10-17
11.	Oddział 13. we Wrocławiu	ul. Wałbrzyska 6-8	10-17
12.	Oddział 15. we Wrocławiu	ul. Chorwacka 2A	10-17
13.	Oddział 16. we Wrocławiu *	ul. Strzegomska 193	9-17
14.	Oddział 18. we Wrocławiu	pl. Grunwaldzki 23-27	10-17
15.	Oddział 22. we Wrocławiu	ul. Zwycięska 9-23	10-17
16.	Oddział 23. we Wrocławiu *	ul. Krzywoustego 334	10-17
17.	Oddział 25. we Wrocławiu	ul. Kamieńskiego 209/UI	10-17
18.	Oddział 33. we Wrocławiu *	ul. Legnicka 56	10-17

*Oddziały wyposażone dodatkowo w czytniki QR ułatwiające dokonanie płatności.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Centrum Informacji UMW pod numerem telefonu 71 777 77 77 oraz na stronie BIP w zakładce dotyczącej Wydziału Podatków i Opłat.

Grasz w zielone? Nie płacisz

Zwolnienie z tego podatku można otrzymać, montując na budynku lub jego części odnawialne źródło energii. Mogą to być panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła, gruntowe wymienniki ciepła oraz rekuperatory. Na zwolnienie mogą liczyć właściciele powierzchni przeznaczonych na cele mieszkaniowe w budynkach jedno- lub wielorodzinnych i ich częściach. Zwolnienie będzie również nadal obowiązywało dla spółdzielni w zakresie powierzchni na cele mieszkaniowe.

Wysokość zwolnienia wynosi maksymalnie do połowy poniesionych kosztów inwestycji (czyli nakładów pomniejszonych o finansowanie ze środków publicznych). Od 2020 roku osoby fizyczne i prawne zostały zwolnione z podatku od nieruchomości na łączną kwotę ok. 21 mln zł.

Innym sposobem na otrzymanie zwolnienia z podatku jest utworzenie na budynku zielonego dachu lub ściany.

– Ogrody na dachach oraz zielone ściany zazieleniają miasto i wyłapują drobne zanieczyszczenia powietrza. Dzięki tego typu rozwiązaniom zwiększa się efektywność energetyczna budynków, a mieszkańcy mogą płacić mniej za ogrzewanie. W upalne dni zieleń na murach budynków pomaga obniżyć efekt miejskiej wyspy ciepła – mówi

Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju. – Co ważne, zwolnieniu z podatku od nieruchomości może podlegać nawet 100% powierzchni lokalu mieszkalnego.

Zwolnienie dotyczy wszystkich budynków, niezależnie od liczby pięter. Mogą to być również domy jednorodzinne. Wyjątkiem są nieruchomości, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. Taka forma zwolnień obowiązuje aż do końca 2027 roku.

Na zwolnienia mogą liczyć również przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą – w tym przedsiębiorcy rozpoczynający działalność.

➤ **Więcej na temat zwolnień z podatku na wroc.city/ZwolnienieZPodatku**

SZOP nie będzie grasował w 2023 r.

Od tego roku na wrocławskich osiedlach nie spotkamy już SZOP-a, czyli Samochodu Zbierającego Odpady Problemowe, który zapełniał się tylko w niektórych punktach miasta, a z innych wracał pusty. Ekosystem prowadzi jednak interwencyjny odbiór odpadów w porozumieniu ze wspólnotami oraz spółdzielniami mieszkaniowymi. Cały czas działają Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których mieszkańcy mogą przywozić „problemowe” odpady: przy ul. Janowskiej 51 i ul. Michalczyka 9.

Tydzień małżeństwa od 7 do 14.02 w MBP

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMW i Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu zapraszają na Tydzień Małżeństwa, który odbywa się równoległe w 22 krajach w tym samym terminie. Hasło tej edycji to Czas na miłość. W filiach MBP będą odbywały się prelekcje, wykłady i warsztaty, a nawet sesja zdjęciowa dla par. Na większość wydarzeń wstęp jest wolny, na niektóre obowiązują zapisy. Program na wroc.city/CzasNaMilosc.

Nowy oddział dla dzieci przy Fieldorfa

W Dolnośląskim Szpitalu Specjalistycznym przy ul. Fieldorfa 2 zakończono remont pomieszczeń na nowy Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii Dziecięcej. Na oddziale są cztery stanowiska intensywnej terapii dla dzieci w wieku od 0 do 18 lat. Projekt sfinansowano z dotacji Samorządu Województwa Dolnośląskiego – kosztował prawie 3,5 mln zł. Otwarcie w marcu.

W tym tygodniu dyżur dwóch radnych

8.02 (środa) w Urzędzie Miejskim Wrocławia, Sukiennice 9, pok. 204, 205 dyżur będą mieli radny Robert Grzechnik i radna Marta Kozłowska.

Turyści wrócili zwiedzać Wrocław po pandemii

Prawie 5,8 miliona osób odwiedziło Wrocław w 2022 roku – to ponad milion więcej niż rok wcześniej. Po zapaści wywołanej pandemią koronawirusa ruch turystyczny odżywa. Najwięcej gości przyciągnęły zoo, Hydropolis i Panorama Raławicka. Wizyty gości z Polski i zagranicy to zastrzyk finansowy dla budżetu miasta.

Tomasz Wysocki

Turyści zostawiają we Wrocławiu miliardy złotych. Dochody z branży turystycznej to ważna część budżetu Wrocławia – tak deklarują przedstawiciele Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Wizyty rodzinne

Wspomniane blisko 5,8 mln gości to 4 mln 726 osób dorosłych oraz towarzyszące im dzieci. Jeśli brać pod uwagę tylko osoby dorosłe, to w 2021 r. turystów było mniej o około 1,1 mln niż w roku 2022.

– Jeśli chodzi o liczbę gości, którzy odwiedzili Wrocław, to rok 2022 był znacznie lepszy niż lata pandemiczne, lecz jeszcze nie osiągnęliśmy stanu z roku 2019 – mówi Janusz Bujko z Beeline Research&Consulting. – Turystów krajowych udało się odzyskać, natomiast jeśli chodzi o turystów zagranicznych, ci jeszcze nie wrócili do zwyczajów sprzed pandemii.

Turysta czy odwiedzający

W badaniach odróżniono turystę (osoba, która została we Wrocławiu przynajmniej na jeden nocleg), od odwiedzającego, który spędził we Wrocławiu minimum

5,8 mln osób
odwiedziło Wrocław w 2022 r.

się u krewnych lub znajomych. Aż 36 proc. wrocławian deklaroowało, że średnio prawie dwa razy w roku przyjęli co najmniej dwie osoby na trzy dni. To duża grupa turystów.

Ważny sektor gospodarki

Autorzy analiz szacują, że w roku 2022 turyści zostawili we Wrocławiu ok. 3,7 mld zł, z czego do kasy miasta wpłynęło 370 mln zł.

– Turystyka to ważny sektor, jeśli chodzi o gospodarkę Wrocławia. Wpływa na rozpoznawalność naszego miasta, decyzje inwestycyjne. Analiza przedstawionych danych to jedna z podstaw strategii rozwoju turystyki we Wrocławiu do roku 2030, nad którą pracujemy – mówi Radosław Michalski, dyrektor Wydziału Promocji i Turystyki Urzędu Miejskiego Wrocławia.

cztery godziny, lecz nie zatrzymał się na noc. Ze względu na kierunek przyjazdu statystyki ruchu turystycznego wyglądają następująco:

- turyści spoza Dolnego Śląska – 71,3 proc.
- turyści z regionu – 11,5 proc.
- turyści zagraniczni – 17,1 proc.

W tej ostatniej grupie tradycyjnie najwięcej było przybyszy z Niemiec – 35 proc. Duże grupy stanowią też Czesi – 8,6 proc., Brytyjczycy – 8,1 proc., Amerykanie – 5,1 proc.

Rekordy w atrakcjach

Rekordowe liczby odwiedzających odnotowały największe wrocław-

skie atrakcje: ogród zoologiczny (ponad 1,5 mln gości – bez grudnia), Hydropolis (ponad 365 tys. gości – bez grudnia) oraz Panorama Raławicka, do której – od lipcowego otwarcia po remoncie – przyszło 312 tysięcy gości.

Interesująco wypadły dane dotyczące liczby osób, które przyjechały do Wrocławia i zatrzymały

Statystyki dotyczące ruchu turystycznego we Wrocławiu w roku 2022 opracowały dwie firmy: Beeline Research&Consulting oraz Selectivv. Pierwsza korzystała z danych GUS i Eurostat. Druga analizowała zmiany lokalizacji telefonów komórkowych.

➤ [Więcej na wroc.city/Badania-Turystyczne](https://wroc.city/Badania-Turystyczne)

Uwaga, miasto uruchamia dodatkową deratyzację

Szczury poszukują jedzenia, dlatego warto dbać o porządek koło domu

Rusza specjalna interwencyjna deratyzacja w nieruchomościach i na terenach należących do gminy. Na ekranach komunikacji miejskiej odbędzie się także akcja edukacyjna.

Redakcja

Z uwagi na wzrost liczby interwencji dotyczących występowania gryzoni na terenie miasta, do końca pierwszego kwartału 2023 roku zostanie przeprowadzona dodatkowa deratyzacja na nieruchomościach gminnych. Odbędzie się w najbardziej problematycznych miejscach i obejmie teren ograniczony: Odrą, mostem Milenijnym, ulicami Milenijną i Na Ostatnim Groszu, Gądowianką, ulicami Klecińską i Petuniową, alejami gen. Hallera i Armii Krajowej, Lasem Rakowieckim oraz Starą Odrą.

– Skuteczna deratyzacja jest możliwa tylko wtedy, gdy zarządcy nieruchomości i miesz-

kańcy wesprą nasze miejskie działania. Zachęcamy, aby w tym samym czasie wszyscy zarządcy nieruchomości przeprowadzili u siebie podobne akcje, a na pewno monitoring pod kątem występowania gryzoni. Jeżeli pojawią się ślady gryzoni w zarządzanych nieruchomościach, taka interwencyjna deratyzacja jest koniecznością wymaganą przepisami prawa – apeluje Małgorzata Demianowicz, dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa UMW.

Zgodnie z § 30 ust. 4 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia, deratyzację należy przeprowadzać każdorazowo w przypadku wystąpienia gryzoni na terenie nieruchomości.

ści. Fakt przeprowadzenia takiego działania podlega kontroli, które prowadzi Straż Miejska Wrocławia. Właścicielom, którzy nie wykonują deratyzacji grozi kara grzywny.

Rada miejska zdecydowała o wydłużeniu, do trzech miesięcy, letniej deratyzacji, która obejmuje centrum Wrocławia. Od 18 stycznia 2023 r. we Wrocławiu można dostać też mandat za wyrzucanie resztek jedzenia poza miejsca do tego przeznaczone. W najbliższym czasie zostanie również przeprowadzona kampania edukacyjna, materiały będą dostępne m.in. na wyświetlaczach komunikacji miejskiej oraz w mediach internetowych.

Konsultacje: Jak zaprojektować aleję Północną?

Aleja Północna to nowo projektowana ulica, która połączy rejon ul. Poświęckiej z ul. Bolesława Krzywoustego przy CH Korona i linii kolejowej. Jej projekt ma być gotowy do końca tego roku. Masz pomysł, co jeszcze należy w nim uwzględnić? Konsultacje w tej sprawie trwają do 14 lutego. Wyślij swoje uwagi.

Maciej Wołodko

– To niespełna 6 km nowej ulicy, której zadaniem jest to, żeby na osiedlach Sołtysowice, Poświętne, Polanowice uporządkować sytuację związaną z przejazdem samochodów. Obecne ulice nie są przystosowane do tego, żeby prowadzić ruch pomiędzy dzielnicami i pomiędzy tymi północnymi osiedlami – mówi Monika Kozłowska-Święconek, dyrektor Biura Zrównoważonej Mobilności w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

Zaplanowano, aby aleja Północna była ulicą jednojezdniową z dwoma pasami. Tam, gdzie jest to potrzebne, z obu jej stron powstałyby dwukierunkowe drogi rowerowe i chodniki. Od jezdnii oddzielałyby je szpaler nowo nasadzonych drzew.

Wiadukt nad linią kolejową

W ramach opracowywanej dokumentacji powstaje m.in. projekt bezkolizyjnego przejazdu nad linią kolejową numer 143. To linia w stronę Oleśnicy. Aleja Północna prowadziłaby ruch wiaduktem,

pozwalając bezpiecznie i płynnie przekroczyć tory.

– W tej chwili przekroczenie linii kolejowej znajduje się w ciągu alei Poprzecznej. Jest to bardzo uciążliwe dla obsługi tego rejonu, ponieważ przejazd w godzinach szczytu jest często zamknięty. W ciągu godziny przez pół godziny jeżdżą tu pociągi. W związku z tym autobusy i samochody stoją. Wiadukt został uwzględniony w ramach powstającego projektu. Ten odcinek, jeżeli dojdzie do realizacji, miałby powstać jako pierwszy etap – wyjaśnia Monika Kozłowska-Święconek.

W zgodzie z przyrodą

Aleja Północna przebiegałaby w większości przez niezabudowane tereny, obecnie otwarte i zielone, sąsiadujące z doliną Widawy.

– Na trasie znajdują się różne miejsca ważne przyrodniczo. W związku z tym zaczęliśmy projektowanie od inwentaryzacji przyrodniczej. I w oparciu o nią, po identyfikacji ważnych przyrodniczo miejsc oraz różnych gatunków flory

i fauny, projektanci dopiero usytuowali tę ulicę. Tak, żeby ona tej przyrodzie nie szkodziła i żeby ewentualne kolizje były zminimalizowane – zapewnia Monika Kozłowska-Święconek.

Nie udało się uniknąć wycinek części drzew, w tym dwóch cennych. Założenia są jednak takie, by nasadzonych zostało ich o wiele więcej niż usuniętych.

Miasto będzie szukać środków

– Na razie skupiamy się na dokumentacji projektowej. To jest wyzwanie dwuletnie, dokumentacja ma być gotowa

z końcem tego roku. Ważne jest też, jakie dostaniemy informacje zwrotne od mieszkańców, co trzeba będzie jeszcze w niej uwzględnić. Finansowania wprost na tę inwestycję nie ma. Będziemy się starać o dotacje zewnętrzne. To jest duże zadanie, w związku z tym wyzwania inwestycyjne ogromne. Na koniec projektu pojawi się jego wycena – dodaje Kozłowska-Święconek.

Weź udział w konsultacjach

Do 14 lutego swoje uwagi na temat projektowanej trasy można składać za pomocą elektronicznego formularza umieszczonego na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia/jaka-bedzie-aleja-polnocna. Na 6 i 7 lutego zaplanowano z kolei dwa spotkania. Będzie to okazja, by porozmawiać z projektantem i z przedstawicielem inwestora.

- 6.02, godz. 17.30–19: Rada Osiedla Sołtysowice, Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Sołtysowicka 29h
- 7.02, godz. 17.30–19: Rada Osiedla Polanowice–Poświętne–Ligota, ul. Kamieńskiego 190.

Zgłoś swój projekt do WBO. Zobacz, jakie to proste

Przypominamy, że do 13 lutego możemy zgłaszać projekty do tegorocznej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego (WBO). W jaki sposób? Najłatwiej przez internet. Liderzy na projekty osiedlowe i ponadosiedlowe mają do wydania łącznie 31 mln zł.

Maciej Wołodko

Formularz zgłoszeniowy znajdziecie na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia/wbo-2023-zglos-swoj-projekt-od-16-stycznia. Najlepiej jest wypełniać go na komputerze stacjonarnym, łatwiej wtedy opisać projekt, wybrać lokalizację na mapie czy dodać załączniki.

Uzupełnij swoje dane

Jeśli chcesz, żeby projekt był podpisany twoim imieniem i nazwiskiem na stronie internetowej, zaznacz opcję – zgoda na

udostępnienie imienia i nazwiska. Wybierz również formę kontaktu – zaznacz, jak chcesz, żeby kontaktował się z tobą Wydział Partycypacji Społecznej UMW – za pomocą poczty e-mail czy papierowym pismem.

Opisz swój projekt

Zacznij od nazwy. Nie powinna być zbyt długa i skomplikowana. Nie może również wprowadzać głośujących w błąd, co do zakresu projektu. Następnie określ, czy projekt ma oddziaływanie osiedlowe, czy ponadosiedlowe. Wpisz krótkie uzasadnienie tego

wyboru. Następnie zaznacz, czy jest to projekt inwestycyjny, czy nieinwestycyjny. Wpisz w formularzu, kto jest grupą beneficjentów projektu (np. rodzice z dziećmi czy mieszkańcy określonych osiedli) i określ ich szacunkową liczbę.

Potem możesz skupić się na detalach. Wymień najważniejsze elementy składowe projektu. Ułatwi to zweryfikowanie kosztów i możliwości jego realizacji. Opisz swój projekt, aby inni mieszkańcy wiedzieli, co chcesz zrobić. W osobnym polu formularza napisz uzasadnienie jego realizacji.

Opis projektu i jego uzasadnienie są wyświetlane na stronie internetowej, więc warto, żeby były jasne i zrozumiałe dla mieszkańców, którzy będą chcieli na niego głosować.

Następnie oszacuj koszt projektu. Jeżeli nie potrafisz określić tej kwoty, możesz posłużyć się szacunkami dla podobnych projektów z poprzedniej edycji WBO lub podobnych inwestycji, realizowanych w ostatnim czasie. Jeżeli masz jakieś uwagi, możesz je wpisać w pole „Uwagi do projektu”. Nie będą wyświetlane na stronie projektu.

Dodaj załączniki

Jakie? Przede wszystkim listę parcia – wystarczą dwa podpisy (jeden z nich może należeć do lidera projektu). Następnie wskaż na mapie lokalizację projektu. Na końcu zaznacz zabezpieczenie captcha i kliknij „złóż projekt”. Gotowe! Teraz projekt trafi do weryfikacji, a potem – po pozytywnej ocenie, do głosowania.

➤ [Szczegółowa instrukcja na wroc.city/poradnikwbo](http://www.wroc.city/poradnikwbo)

Przystanek NFM nadal wyłączony

Na Podwalu, między sądem a NFM, wciąż trwa usuwanie skutków awarii wodociągowej, do której doszło 23.01. Torowisko wymaga poważniejszych napraw, niż zakładano na początku. Termin zakończenia nie jest jeszcze znany. W związku z tym przystanek przy NFM przy ul. Krupniczej w stronę pl. Legionów jest nieczynny. Tramwaje linii 6, 7, 17, 20 i 23 kursują objazdami: 6 w kierunku Krzyków i 7 na Klecinę jeżdżą przez ul. Widok, Teatralną i Świdnicką. 17 w kierunku Sępolna przez ul. Świdnicką, Widok, Szewską i Drobnera. 20 w obu kierunkach przez ul. Sądową i pl. Legionów. 23 w kierunku WPP przez ul. Skargi i Piłsudskiego.

Czy bilety na pociąg będą tańsze?

Bilety na pociągi PKP Intercity podróżowały w styczniu średnio o kilkanaście procent. Przewoźnik tłumaczył podwyżki rosnącymi kosztami energii elektrycznej. 30.01 premier RP poinformował o rozmowach o obniżeniu cen biletów na pociągi Intercity. Ministrowi infrastruktury i zarządowi PKP Intercity powiedział, że domaga się niższych cen. Chce to załatwić w dwa tygodnie. Pomóc mają środki z budżetu państwa dla PKP na rekompensatę rosnących kosztów energii elektrycznej.

Mosty nadal bez 132

Na mosty Pomorskie wróciły autobusy K, 142 i nocne 257, ale nie 132. Autobusy 132 muszą poczekać na zakończenie przebudowy ul. Pomorskiej i pl. Staszica. Jeżdżą więc dotychczasowymi trasami pomiędzy Oporowem a Kromera przez ul. Chrobrego, Paulińską, Dubois, Nowy Świat, Legnicką, Strzegomską i Paulińską. Dotychczasowymi trasami kursują także tramwaje 15 i 74, które nie wróciły na wyremontowane mosty. Stanie się to po zakończeniu przebudowy ul. Pomorskiej i pl. Staszica, czyli jesienią br.

Będzie nowa trasa na Jagodno z buspasem

Na początku 2025 autobusy powinny pojechać na Jagodno wydzielonym pasem. Powstanie 5 par przystanków, miejsce na torowisko, a na końcu trasy – nowa pętla z parkingiem dla aut i rowerów. Nową drogę zbuduje firma od mostów Pomorskich.

Fragment planowanego specjalnego pasa dla autobusów na Jagodno, biegnący obok kościoła przy ul. Bardzkiej

Blżej Organisty

W ostatnich tygodniach urzędnicy miejscy analizowali oferty firm, które zgłosiły się do budowy trasy komunikacji zbiorowej na Jagodno. Wykonawcą został Pro-Tra Building. To ta sama firma, która właśnie skończyła pracę na mostach Pomorskich. – Umowę będziemy mogli podpisać po zakończeniu procedury zamówień publicznych – informuje Krzysztof Świercz ze spółki Wrocławskie Inwestycje.

W przetargu obok Pro-Tra Building startowały też: Budimex

konsorcjum Kobylarnia, Mirbud i STRABAG.

Przebieg trasy i miejsce na tramwaj

Od czasu podpisania umowy wykonawca dostanie dwa lata na przygotowanie projektu i budowę. Główną częścią zadania jest wydzielenie pasa dla autobusów MPK.

Trasa długości 2,7 km pobiegnie od skrzyżowania ulic Bardziej ze Świeradowską (na granicy Gaju i Tarnogaju) do planowanej pętli przy ul. Kajdasza na Jagodnie.

W projekcie zachowane zostały rezerwy pod kable trakcyjne i słupy, łuki są odpowiednio wyprofilowane, perony przystankowe będą spełniać potrzebne normy, a podbudowa pod trasę będzie żelbetowa,

przygotowana na obciążenia tramwajami.

Nowe przystanki i parkingi na trasie na Jagodno

Skoro powstanie nowa trasa, muszą pojawić się także nowe przystanki, a dokładnie pięć par: przy ulicach Bardziej i Buforowej – na wysokości cmentarza, ulic Terenowej, Konduktorskiej, Malinowskiego i Kopycińskiego, dodatkowy przy Świeradowskiej w kierunku Jagodna. Obok planowanej pętli przy Kajdasza, wybudowany zostanie parking typu parkuj i jeźdź na 57 samochodów i z wiatą na rowery.

Ponadto poszerzone zostaną dwa skrzyżowania i wytyczone nowe przejścia dla pieszych, pojawią się zielone nasadzenia.

Trasa z pasem dla autobusów powinna być gotowa na początku 2025 r. Koszt inwestycji, dofinansowanej z Polskiego Ładu, to 42,7 mln zł.

► Zobacz film na www.wroclaw.pl

Straż miejska bada ruch na Pomorskich

Kierowcy jeżdżą ostrożnie, jakby nie byli pewni, czy są już otwarte

Kierowcy od 30.01 mogą poruszać się po wyremontowanych mostach Pomorskich. Strażnicy miejscy obserwują płynność jazdy, działanie sygnalizacji świetlnej i zachowania kierowców.

Magdalena Pasiewicz

– Sprawdzamy funkcjonowanie mostów z perspektywy uczestników ruchu drogowego – oznakowanie pionowe i poziome, sygnalizację świetlną, płynność ruchu, czy występują jakieś utrudnienia – wylicza Waldemar Forsyjak, zastępca komendanta Straży Miejskiej we Wrocławiu. – Zwracamy także uwagę, czy piesi nie przechodzą przez mosty w miejscach niedozwolonych. Do tej pory wszyscy zachowują się prawidłowo.

Kontrolujący sytuację na moście strażnicy przyznają, że ruch jest na razie bardzo spokojny. Przyczyną, jak wskazują, może być remont ul. Pomorskiej, gdzie obecnie nie ma przejazdu.

Domyślają się także, że nie wszyscy kierowcy wiedzą o tym, że mosty zostały otwarte. Jednak ci, którzy na nie trafili, jeżdżą prawidłowo.

Tramwaje wrócą jesienią – po zakończeniu remontu ul. Pomorskiej.

Most Zwierzyniecki pokaże swoje kolory wiosną

Remont mostu Zwierzynieckiego miał zakończyć się przed nowym rokiem, ale z powodu niesprzyjającej pogody część prac musiała zostać wstrzymana. Wykonawcy czekają na cieplejsze i dłuższe dni, by dokończyć malowanie i ułożyć płyty granitowe. W lutym pracują pod mostem – przy kamiennych przyczółkach.

Blążej Organisty

Renowacja Zwierzynieckiego zaczęła się w październiku 2021 roku i miała potrwać rok, ale na finał trzeba jeszcze poczekać. Część prac musiała być zawieszona. Z ich wznowieniem wykonawcy czekają na lepszą pogodę. Jeśli aura dopisze, remont powinien zakończyć się ciepłą wiosną.

Malowanie – stop

Zima uniemożliwiła malowanie konstrukcji stalowej mostu i nakładanie powłok antykorozyjnych, dlatego wciąż jest ona osłonięta plandekami. – Okno pogodowe, jakie występuje w ciągu dnia, jest zbyt krótkie, aby wykonać czyszczenie i malowanie. Wobec tego prace antykorozyjne będziemy mogli wznowić najprawdopodobniej dopiero na przełomie lutego i marca – zapowiada Ewa Mazur z Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta.

– Chodnik północny jest gotowy, ruch pieszy i rowerowy odbywają się po nim od lipca minionego roku. Wymaga jeszcze położenia granitowych płyt, które zostaną zamontowane na samym końcu inwestycji – aby nie uległy uszkodzeniu bądź zabrudzeniu

Most Zwierzyniecki cały czas jest przejezdny. Barwa balustrad to czerwień żelazowa (zdz. w kółku)

przy toczących się jeszcze pracach malarskich na górze konstrukcji – tłumaczy Ewa Mazur.

Poza tym, z granitami – tak jak z malowaniem i zabezpieczaniem – trzeba poczekać na wyższe temperatury, bo do ich układania używa się zapraw, klejów i kitów. Oprócz zimna tym materiałom

nie służą opady. Z tak starym mostem, budowanym w latach 1895–97 według projektu Richarda Plüddemanna i Karla Klimma, trzeba obchodzić się niezwykle ostrożnie.

– Prace renowacyjne i konserwatorskie na obiekcie zabytkowym tej klasy wymagają wyjątkowej

staranności, precyzji i jakości – zaznacza Ewa Mazur.

Praca przy przyczółkach

Malowanie i układanie płyt chodnikowych czekają, ale nie wszystkie prace są wstrzymane. Obecnie na moście trwa odbudowa górnej części ścian murowanych, ka-

miennych przyczółków podpierających koniec krańcowego przęsła mostu; prowadzone są roboty renowacyjne i konserwacyjne (piaskowanie, fugowanie) komór serwisowych przy każdym z przyczółków.

Niektóre zadania wykonywane są z dala od mostu. Przygotowywane są balustrady, które będą zamontowane na chodniku, a także trwa renowacja osłon wieszaków, za pomocą których będzie przymocowana płyta nośna mostu. Te elementy są piaskowane i malowane. Część z nich trzeba było odtworzyć i zrobić nowy odlew, bo były w fatalnym stanie technicznym.

Zieleń, czerwień i czerń

W nowej odsłonie Zwierzyniecki nie będzie żółty, lecz w kolorach: zielonym (kratownica), czerwonym (balustrady) i czarnym (latarnie). Pomimo trwającego remontu, mosty cały czas są przejezdne. Renowację wykonują firmy z Wrocławia: Probudowa i Rotomat. Inwestycja kosztuje ponad 9 mln zł. Płaci za nią gmina Wrocław, a nadzór nad nią sprawuje ZDiUM.

Na podwórkach pojawiły się ekologiczne lampy

Mierzą 6 metrów i ważą 50 kilogramów. Reagują na ruch z odległości 15 metrów, a działać będą ćwierć wieku. Zarząd Zasobu Komunalnego we Wrocławiu zamontował 11 nowych lamp solarno-ledowych na terenie pięciu gminnych podwórek. Kosztowały 175 tysięcy złotych. Są ekologiczne i estetyczne.

Redakcja

Lampy solarno-ledowe są trwałe, ładne i – co najważniejsze – ekologiczne. Aby świecić, wykorzystują energię słoneczną, więc nie trzeba ich podłączać do instalacji elektrycznej. Jedyne, czego wymagają, to wymiana baterii raz na 10 lat.

Gdzie świecą?

W ramach testu lampy zamontowano najpierw na pięciu miejskich podwórkach. Znajdują się one w obrębie ulic:

- Kluczborskiej, Żeromskiego, Nowowiejskiej, Barlickiego – trzy lampy

- Daszyńskiego, Wyszyńskiego, Damrota, Lompy – dwie lampy
- Francuskiej, Norweskiej, Holenderskiej, Belgijskiej i Klecińskiej – dwie lampy
- Sienkiewicza, Świętokrzyskiej, Prusa, Matejki – dwie lampy
- Piłsudskiego, pl. Legionów, pl. Muzealny, ul. Muzealna – dwie lampy.

Jak działają?

Lampy posiadają wbudowaną czujkę, która uruchamia się automatycznie po zapadnięciu zmroku. Gdy ta czujka wychwyci ruch, lampa rozświetla się mocno, by po chwili znów wrócić

w tryb czuwania. Dzięki panelom słonecznym skierowanym na południe, bateria ładuje się w ciągu dnia, nawet gdy jest pochmurnie. Każda lampa wyposażona jest w jeden lub dwa punkty świetlne.

– Liczymy na to, że takie rozwiązanie się sprawdzi i montaż ich stanie się powszechny – mówi Aleksandra Lipertowska, rzecznik prasowy Zarządu Zasobu Komunalnego.

Oświetlenie podwórek lampami solarnymi sfinansowano z Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego, Funduszu Osiedlowego i środków Zarządu Zasobu Komunalnego. Koszt to 175 tys. zł.

Lampy solarno-ledowe zamontowano testowo na Ołbinie, Muchoborze Małym i Przedmieściu Świdnickim

Stali klienci aquaparku nie odczują podwyżek cen

Szalejąca inflacja oraz ogromny wzrost kosztów energii nie oszczędziły wrocławskiego aquaparku, który od 1 lutego musiał wprowadzić nowe ceny biletów. Stali goście nie muszą jednak obawiać się podwyżek. Przeciwnie. Teraz, kupując karnet na 3 miesiące, będą mogli korzystać z niego przez 4 miesiące, to 5 zł za dzień.

Robert Migdał

Wzrost cen biletów na basenach w całej Polsce spowodowany jest podwyżkami, jakie wprowadzili dostawcy gazu i prądu. Wrocławski Park Wodny dostał w ubiegłym roku prognozę, że za gaz od 2023 roku będzie płać o 1200 proc. więcej. To dlatego zdecydował się na radykalne zmiany, które dziś przynoszą efekty i dziś należy do najtańszych w Polsce, gdy porównać duże kąpieliska.

Jakie to zmiany?

– Nie kupujemy gazu od PGNiG, ale bezpośrednio na giełdzie paliwowej. Generalnie, porównując rok do roku, koszty prądu i gazu są wyższe o 400–500 proc. To nie zapowiadane 1200, ale wciąż sporo więcej. By te koszty ograniczyć, między innymi założyliśmy żagle termiczne. To 2300 mkw. specjalnej tkaniny podwieszanej 4,5 m od sufitu. Zmierzyliśmy, że pod żaglem jest o 4 stopnie cieplej niż nad nim. To zysk energetyczny rzędu 20 proc. Pamiętajmy, że 54 proc. ceny biletu to te koszty: ogrzania wody, powietrza czy saun – opisuje dyrektor obiektu na Borowskiej Kornel Kempniński.

Żagle termiczne podwieszane 4,5 metra od sufitu mają za zadanie ograniczyć konieczną do ogrzania powierzchnię obiektu

Inny sposób, by ceny we Wrocławiu były nadal najniższe w Polsce, to wyłączenie na zimę zewnętrznej części basenu rekreacyjnego.

– Zrobiliśmy wiele, żeby nie powiedzieć wszystko, by ograniczyć podwyżki. Gdybyśmy nie wprowadzili oszczędności u siebie, wtedy bilet całodzienny do aquaparku powinien kosztować 405 zł. To, że kosztuje 75 zł, to efekt szukania oszczędności – mówi Tomasz Sikora, rzecznik prasowy Wrocławskiego Parku Wodnego.

Ile zapłacimy od lutego?

O 10 zł podrożały jednorazowe bilety normalne i ulgowe – teraz cena 2-godzinny pobytu to odpowiednio 50 i 60 zł. Droższy jest też pobyt całodzienny – 75 zł. W górę poszły też ceny biletów rodzinnych. Bilet 2-godzinny kosztuje teraz 175 zł, a całodzienny – 199 zł.

W karnecie taniej

Jak zapewnia Wrocławski Park Wodny, stali goście nie muszą się obawiać podwyżek. Kupując od 1

lutego karnet na 3 miesiące, będą mogli korzystać z niego przez 4 miesiące. To oznacza, że całodzienny pobyt na basenie, w saunach czy strefie fitness kosztować posiadacza karnetu będzie 5 zł. Sam karnet „VIP 4=3” kosztuje 599 zł.

Nic nie zmienia się też w przypadku posiadaczy kart Nasz Wrocław i Nasz Wrocław Max. Dalej przysługują im te same darmowe wejścia (do aquaparku przy Borowskiej lub na Brochowie):

- 2-godzinne wejście do strefy rekreacji dla osoby dorosłej

wraz z osobą towarzyszącą (Nasz Wrocław Max).

- 2-godzinne wejście do strefy rekreacji dla osoby dorosłej (Nasz Wrocław).

Posiadacze kart Nasz Wrocław i Nasz Wrocław Max nadal mogą kupić taniej karnety, które nie drożeją:

- Aquapark Wrocław/Brochów: 15 proc. zniżki na zakup miesięcznego karnetu VIP,
- Aquapark Wrocław/Brochów: 50 proc. zniżki na zakup rocznego karnetu VIP.

– Nie zmieniają się także ceny ani zakres obsługi tych klientów, którzy korzystają z kart abonamentowych dystrybuowanych przez pracodawców, czyli np. „multisport” – informuje aquapark. – Coraz częściej wrocławianie decydują się na zakup karnetów, a nie jednorazowych biletów. I nic dziwnego – to ogromny zysk, jeśli regularnie się nas odwiedza. Ale nawet ten całodzienny jednorazowy bilet do wrocławskiego aquaparku (75 zł) jest tańszy niż np. w Łodzi (162 zł), Poznaniu na Termach Maltańskich (109 zł), w Sopocie (199 zł) czy Tychach, gdzie za całodziennie korzystanie z samych saun zapłacimy 86 zł – pokazuje w tabelach Aneta Rawecka z aquaparku we Wrocławiu.

FAST: 10 tys. zł do zgarnięcia przez koła naukowe

Fundusz Aktywności Studenckiej (FAST) to miejski program, który wspiera przedsiębiorczość i inicjatywy podejmowane przez koła naukowe, działające na wrocławskich uczelniach. Wnioski o dofinansowanie można składać do 23 marca 2023 r.

Mirosława Kuczkowska

Tematyka zgłaszanych projektów jest dowolna. Najważniejsze, aby związana była ona z profilem koła naukowego, grupy lub organizacji studenckiej. Do zdobycia jest nawet 10 tys. zł na projekt.

O dofinansowanie mogą ubiegać się koła naukowe oraz organizacje i grupy studenckie działające przy wrocławskich uczelniach i instytucjach Państwowej Akademii Nauk. Regulamin FAST nie wyklucza jednak współpracy między członkami różnych kół naukowych. Taki projekt w 2022 r. realizowały

dwa koła naukowe z Uniwersytetu Przyrodniczego: Planowania Przestrzennego PUZZLE i Architektury Krajobrazu. – Dla nas ważne jest, aby projekt był grupowy, a nie indywidualny. Zależy nam, aby studenci, realizując projekty, rozwijali różne kompetencje, w tym naukowe, komunikacyjne i dotyczące współpracy – zaznacza Anna Gil z Wrocławskiego Centrum Akademickiego, koordynatorka FAST.

Wnioski o dofinansowanie należy składać w Biurze Współpracy z Uczelniami Wyższymi, Rynek 13, II piętro lub za pośrednictwem platformy ePUAP do 23.03.2023 r.

Studenci z Koła Naukowego Muzykoterapii Akademii Muzycznej we Wrocławiu podczas koncertu

Makowiec prezydencki, czyli 12 miast dla 31. WOŚP

Kąpiel w lodowatej wodzie, magiczny ślub w wyjątkowym miejscu, dzień w urzędzie miejskim – sprawdź, co jeszcze zaproponowali prezydenci polskich metropolii, by wesprzeć Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Część licytacji na Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy już się zakończyła, ale kilka jeszcze trwa.

Redakcja

31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy już za nami, ale zbiórki i aukcje (choć już nie wszystkie) wciąż trwają. Tegoroczny cel: walka z sepsą, czyli gwałtowną, śmiertelnie groźną reakcją organizmu na zakażenie. Za zebrane pieniądze zostanie zakupiony sprzęt diagnostyczny, który pomoże ratować ludzkie życie.

W zbiórki – podobnie jak w latach ubiegłych – zaangażowali się także prezydenci największych polskich miast. Co można (lub można było) wylicytować na ich aukcjach?

Poznań: lodowata kąpiel lub sadzenie drzewek

Prezydent Poznania, Jacek Jaśkowiak, został morsmem zanim stało się to modne: zanurza się w lodowatej wodzie od 20 lat i uważa, że to świetnie wpływa na jego zdrowie.

Na aukcji, która zakończyła się 31 stycznia, można było wylicytować lodowatą kąpiel w jego towarzystwie. Zwycięzca aukcji rozgrzeje się po niej w saunie. Jeśli będzie miał ochotę, może zabrać ze sobą jeszcze jedną osobę (ze względu na rozmiar sauny nie może być ich więcej).

Nie wszyscy lubią marznąć, dlatego prezydent zaproponował coś jeszcze: do 7 lutego można wziąć udział w aukcji, w której wygraną jest wspólne sadzenie drzew.

Bydgoszcz: dzień w urzędzie+makowiec

Rafał Bruski, prezydent Bydgoszczy, upiecze zwycięzcy aukcji swój legendarny makowiec. Mało tego! Osobiście go dostarczy. Do wygrania jest także możliwość spędzenia w jego towarzystwie dnia w urzędzie. To świetna okazja, by zobaczyć, jak zarządzanie miastem wygląda od kuchni. W obu aukcjach wciąż jeszcze można wziąć udział: będą trwać do 12 lutego.

Jacek Jaśkowiak, prezydent Poznania, morsuje od 20 lat

UNIA METROPOLII POLSKICH
IM. PAWŁA ADAMOWICZA

Warszawa: ślub magiczny i rejs

Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski zaproponował, że zwycięzcom licytacji, która trwała do 1 lutego, udzieli magicznego ślubu w jednym z czterech oszałamiających miejsc w stolicy: w Parku Fontann, Pawilonie Edukacyjnym „Kamień”, Parku Rydza Śmigłego lub Pałacu Kultury i Nauki. Osobom, które nie planują w najbliższym czasie zmieniać stanu cywilnego, zaproponował rejs motorówką, którą osobiście poprowadzi (aukcja trwała do 31.01).

Łódź: też ślub, plus złote zaproszenie, a nawet... kultury fotel

Prezydent Łodzi Hanna Zdanowska, podobnie jak prezydent Warszawy, udzieli zwycięzcy aukcji ślubu w wyjątkowym miejscu. Do wyboru jest scena teatralna lub przepiękna kamienica przy ul. Włókienniczej w Łodzi. Licytacja potrwa do 6 lutego.

Inne licytowane przedmioty to koszulka rugbyistów KS Budowlani, piłka z autografami piłkarzy, voucher na wydarzenia w Atlas Arenie, złote zaproszenie na festiwal odbywające się w Łodzi i... kultury fotel RM 58, zaprojektowany przez Romana Modzelewskiego, polską ikonę designu.

Szczecin: kibicowanie Pogoni

Piotr Krzystek, prezydent Szczecina, proponuje wspólne kibicowanie Pogoni Szczecin. Oczywiście w łożu VIP!

Zwycięzca licytacji, która zakończy się 5 lutego, będzie mógł wybrać dowolny mecz rozgrywany w 2023 roku na szczecińskim Stadionie Miejskim i zabrać ze sobą nawet cztery osoby.

Kraków: rękawice Kliczki

Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa, zaproponował rękawice bokserskie Witalija Kliczki – mera Kijowa i jednego z najlepszych bokserów naszych czasów. Oczywiście z autografem. Aukcja niestety już się zakończyła. Trwała do 31 stycznia.

Katowice: pełnowymiarowy kosz do koszykówki

Prezydent Katowic, Marcin Krupa, wystawił na aukcję, która potrwa do 8 lutego, pełnowymiarowy kosz do koszykówki z autografami artystów, którzy wystąpili podczas Kosmicznego Koncertu Paktofoniki w Spodku. Oprócz głównych bohaterów wieczoru pojawili się tam wówczas muzyczny całe Polski.

Wrocław: gitara, numer startowy i specjalna koszulka

Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk wystawił na licytację, która zakończyła się 31 stycznia, wyjątkową gitarę przygotowaną w ramach obchodów Roku Dobrych Relacji. Na świecie są tylko dwa takie instrumenty. Drugi z nich trafił do laureata konkursu #GitaroweRelacje.

Prezydent przekazał na aukcję także swój numer startowy Nocnego Wrocław Półmaratonu – jednego z największych biegów ulicznych w Polsce, a także koszulkę przygotowaną na 75-lecie WKS Śląsk Wrocław z numerem 1 i autografami zawodników.

Gdańsk: wspólne gotowanie

Prezydent Gdańska Aleksandra Dulcikiewicz zaoferowała wspólne gotowanie jednej z potraw proponowanych przez książkę „Smaki Gdańska”, która została zilustrowana pięknymi, bardzo malarskimi zdjęciami stylizowanymi na obrazy holenderskich mistrzów.

Można było wylicytować także wspólny przejazd tramwajem trasą, która zostanie uruchomiona na początku marca, a także możliwość zwiedzenia w towarzystwie pani prezydent jednej z trzech

gdańskich inwestycji. Wszystkie trzy aukcje zakończyły się 1 lutego.

Rzeszów: wizyta za kulisami wydarzenia

Konrad Fijołek, prezydent Rzeszowa, zaproponował wizytę na backstage'u największej imprezy kulturalnej w Rzeszowie – Europejskiego Stadionu Kultury 2023. Zwycięzca aukcji, która zakończyła się 3.01, może liczyć na spotkanie z artystami, którzy wystąpią na Koncercie Głównym, autografy i wspólne zdjęcie.

Lublin: zdjęcie i plakat z autografami

Krzysztof Żuk, prezydent Lublina, wystawił na licytację, która trwała do 30.01, wyjątkowe zdjęcie z finału żużlowej Ekstraligi z autografami żużlowców Motoru Lublin. Zawodnicy zdobyli wówczas Puchar Mistrzów Polski, udowadniając, że nie ma rzeczy niemożliwych. Na licytację (także już zakończoną) został wystawiony również plakat koncertu na 200-lecie Teatru Starego z autografami artystów (do 30.01). Podpisali się na nim: Janusz Gajos, Krystyna Janda, Jan Peszek, Grzegorz Turnau, Magda Umer i prowadzący koncert Grażyna Torbicka, Michał Nogaś i Alina Makarczuk.

ROZLICZ PIT ONLINE – to nie jest takie trudne

Złożenie rocznego zeznania podatkowego to obowiązek. Co zrobić, żeby nie był przykry, a tym bardziej trudny? Podpowiadamy. PIT najlepiej rozliczyć wygodnie przez internet. Z usługą Twój e-PIT i naszą instrukcją nie powinno być z tym problemu.

I Katarzyna Wiązowska

Przez internet szybciej

Dla wielu prawidłowe wypełnienie tradycyjnego formularza PIT bywa skomplikowane. Jednak teraz rozliczenie roczne może być znacznie łatwiejsze, bo podatnicy płacący podatek dochodowy od osób fizycznych mogą skorzystać z usługi Twój e-PIT Ministerstwa Finansów.

Umożliwia ona automatyczne złożenie rocznego PIT i znacząco ułatwia cały proces. Pozwala również na skorzystanie z ulg i odliczeń oraz przekazanie 1,5 proc. podatku dla wybranej organizacji pożytku publicznego.

Już 15 lutego pojawią się tam wstępnie rozliczone zeznania PIT-37 za 2022 rok. Jeśli będą poprawne, wystarczy je tylko zaakceptować. Można tu zmienić adres i wybrać wrocławski urząd skarbowy, bo osoby rozliczające się w naszym mieście, otrzymają zniżki i darmowe wejścia do wielu atrakcji. Zeznanie podatkowe można też wypełnić przy pomocy programów PIT lub platformy e-Deklaracje. Również one umożliwiają złożenie PIT przez internet.

Choć PIT można złożyć także w urzędzie skarbowym, to przede wszystkim

Aby przesłać PIT za pomocą internetu, przygotuj:

- identyfikator podatkowy – PESEL lub NIP
- datę urodzenia
- przychód za 2021 rok
- przychód za 2022 rok z jednego z PIT-11 lub PIT-8C.

stanie deklaracji podatkowej przez internet nie tylko zmniejsza ryzyko popełnienia błędu, ale także skrótliwie oczekiwania na zwrot ewentualnej nadpłaty podatku – z 90 do 45 dni!

PIT od pracodawcy i od ZUS

PIT-11 to dokument, który jest niezbędny do sporządzenia rocznego zeznania podatkowego. Stanowi podstawową informację o przychodach, dochodach, kosz-

tach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych. Wystawia go pracodawca lub zleceniodawca, który w trakcie roku rozlicza, pobiera i wpłaca zaliczki na podatek dochodowy. Musi on przekazać go do urzędu skarbowego w formie elektronicznej do 31 stycznia, natomiast podatnik powinien go otrzymać w dowolnej formie do 28 lutego bieżącego roku.

Z kolei dla każdego emeryta i rencisty kluczowym drukiem jest PIT-40A. Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien przesłać go do większości świadczeniobiorców z końcem lutego 2023 roku. Nie trzeba składać go do urzędu skarbowego. Od 1 grudnia 2022 roku emeryci i renciści mogą dorobić do świadczenia. Rozliczają się wtedy na takich samych zasadach, jak osoby pracujące, które nie pobierają emerytury. Podatnicy uzyskujący dochody z pracy na etacie, umowy o dzieło lub zlecenia wypełniają druk PIT-37. Natomiast osoby prowadzące działalność gospodarczą korzystają z druku PIT-36.

Obywatele Ukrainy

Coraz więcej osób przyjeżdżających z Ukrainy do Polski podejmuje tu pracę zarobkową, wiele z nich prowadzi także własną działalność gospodarczą. Dlatego również oni, nawet jeśli pracowali w Polsce choćby część roku, powinni rozliczyć się z urzędem skarbowym.

Pracownicy z Ukrainy, którzy otrzymają od polskiego pracodawcy PIT-11 za rok 2022 i nadal tu mieszkają i pracują, są zobowiązani do złożenia deklaracji PIT 37, jako osoby posiadające status rezydenta podatkowego w Polsce. Tylko jeśli pracownik był zatrudniony krócej niż 183 dni w roku nie musi składać PIT-37. Jeśli w ciągu 2022 roku osoba z Ukrainy pracowała w Polsce na kilku etatach, to z każdej firmy powinna otrzymać osobne deklaracje PIT-11. Każdy z nich powinna wykażać w swoim jednym formularzu sprawozdawczym PIT-37 za 2022 rok.

Jak rozliczyć się przez internet, seniorzy dowiedzą się podczas szkoleń we Wrocławskim Centrum Seniora i Przestrzeni Trzeciego Wieku (patrz ramka)

– Od dwóch lat prowadzę we Wrocławiu swój zakład barberski. Przez ten czas płacę i rozliczam swoje podatki w Polsce. W rocznym rozliczeniu podatkowym pomaga mi księgowka, więc nie stanowi to dla mnie problemu – mówi Valera Matvichuk, młody przedsiębiorca z ukraińskiej Winnicy.

Valera Matvichuk

Zachowaj UPO

Gdy złożymy PIT elektronicznie, otrzymamy Urzędowe Poświadczenie Odbioru, czyli UPO. Jest to dokument, który stanowi potwierdzenie otrzymania wniosku przez urząd. Platforma ePUAP generuje go automatycznie. Jednak w przypadku zeznania podatkowego można go pobrać dopiero po weryfikacji dokumentu. Deklaracja jest wcześniej sprawdzana

pod względem identyfikacyjnym, formalnym i rachunkowym.

ze swoim urzędem skarbowym i zapytać, czy PIT został dostarczony. Wówczas, na podstawie danych podatnika, urzędnik zwerifikuje, czy deklaracja podatkowa jest w systemie. Podatnik może wtedy uzyskać UPO.

UPO może się przydać w razie ewentualnej kontroli skarbowej. Bez względu na sposób, w jaki składamy roczne zeznanie podatkowe PIT, UPO trzeba przechowywać przynajmniej przez 5 lat. Przyda się także, żeby otrzymać nagrodę...

Warto płacić PIT we Wrocławiu

Mieszkańcy rozliczający swoje podatki we Wrocławiu mogą liczyć na dodatkowe przywileje. Z myślą o nich od kilku lat w mieście funkcjonuje program Nasz Wrocław, dzięki któremu mogą za darmo lub z dużą zniżką skorzystać z wielu miejskich atrakcji.

Nasz Wrocław jest również kluczowym kryterium w rekrutacji do szkół podstawowych. Posiadanie aktywnego statusu podatnika jest równoznaczne z otrzymaniem 50 punktów w rekrutacji.

Łatwo dołączyć

Aby stać się uczestnikiem programu, należy zarejestrować się na stronie internetowej www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw lub w aplikacji mobilnej. Do rejestracji przygotuj PESEL i adres e-mail. Tu przyda się także UPO, które należy wpisać po rejestracji, aby aktywować Status Podatnika, czyli potwierdzić fakt rozliczenia podatku dochodowego we Wrocławiu.

Jeśli potrzebna będzie pomoc, można skorzystać z czatu wideo, który na stronie można uruchomić klikając w ikonę kamery z lewej strony ekranu.

Dla zameldowanych więcej atrakcji

Aby skorzystać z dodatkowych benefitów, warto potwierdzić fakt zameldowania we Wrocławiu na pobyt stały. Uprawnia to do korzystania z rozszerzonej wersji programu – Nasz Wrocław MAX. Oferuje on m.in. wyższe zniżki i dodatkowe darmowe wejścia u partnerów programu, roczną kartę do zoo w cenie jednorazowego biletu wstępu oraz roczny karnet VIP do aquaparku za pół ceny.

Właściciel zakładu barberskiego na wrocławskim Rynku Valera Matvichuk rozlicza się z fiskusem we Wrocławiu. – Podoba mi się to miasto, więc cieszę się, że dzięki moim podatkom może się ono rozwijać – tłumaczy. W tym roku zdecydował się dołączyć do ponad 60 partnerów programu Nasz Wrocław i już niebawem zaoferuje 10 proc. zniżki dla wrocławian z aktywnym statusem. Po co? – Żeby zachęcić innych mieszkańców, by też inwestowali we Wrocław.

NASZ WROCŁAW

Skorzystaj z ulg podatkowych

Przy rozliczeniu rocznym można również skorzystać z wielu ulg podatkowych. Jak twierdzi Mariusz Raszczuk, doradca podatkowy z wrocławskiej Kancelarii Doradztwa Podatkowego Verum, w tym roku w kwestii ulg nie zmieniło się zbyt dużo. – Podatnicy nadal mogą korzystać z ulgi na dzieci, małżeństwa mają prawa do wspólnego rozliczenia podatku, a osoby samotnie wychowujące dzieci również mają bardziej korzystne rozliczenie. Warto też przypomnieć o kwocie wolnej od podatku w wysokości 30 tys. zł – wyjaśnia.

Ważne ulgi

Ulgą na internet – można z niej skorzystać wyłącznie przez dwa lata podatkowe, następujące bezpośrednio po sobie. Odliczenia nie mogą przekroczyć w roku podatkowym kwoty 760 zł. Prawo do ulgi ma nie tylko korzystający z sieci w miejscu zamieszkania, ale również posiadający internet w telefonie komórkowym.

Ulgą prorodzinna – korzystają z niej rodzice oraz opiekunowie prawni dziecka, a także rodziny zastępcze. Dotyczy dzieci: małoletnich; otrzymujących zasiłek pielęgnacyjny lub rentę socjalną bez względu na ich wiek; do ukończenia 25. r.ż., które uczą się lub studiują (jeżeli w poprzednim roku nie uzyskały dochodów wyższych niż 16 061,28 zł).

Ulgą dla krwiodawców – zakłada odliczenie od dochodu ekwiwalentu za krew, który przysługiwałby dawcy, z tytułu przekazania określonej ilości krwi. Jej wysokość nie może przekroczyć 6 proc. dochodu.

Ulgą rehabilitacyjną – polega na odliczaniu od uzyskanego dochodu kwoty wydatkowanej na cele rehabilitacyjne oraz związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych. Mogą z niej skorzystać zarówno osoby z niepełnosprawnościami, jak i te, na których utrzymaniu pozostawały osoby niepełnosprawne w 2022 roku.

Ulgą termomodernizacyjną – mogą skorzystać z niej podatnicy, którzy są właścicielami lub współwłaścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinne. Wydatki podlegające odliczeniu muszą być poniesione na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego. Maksymalna kwota odliczenia to 53 tys. zł rocznie.

Ulgą dla pracujących seniorów – osoby, które osiągnęły wiek emerytalny, ale nie zrezygnowały ze swojej aktywności zawodowej i nie pobierają emerytury z ZUS, mogą skorzystać z ulgi PIT-0. Suma przychodów zwolnionych od podatku nie może przekroczyć rocznie 85 528 zł. Dodatkowo przysługują nadal rozliczenie 30 tys. zł jako kwoty wolnej od podatku. Dlatego pracujący seniorzy nie zapłacą podatku od dochodów do kwoty 115 528 zł.

Twój e-PIT bez tajemnic

24.02 (piątek), godz. 11, Przestrzeń Trzeciego Wieku

O godzinie 11 w siedzibie Przestrzeni Trzeciego Wieku WCRS, pl. Dominikański 1/3/5, 24 lutego odbędą się warsztaty dla seniorów z wypełniania e-PIT na komputerach własnych uczestników.

13.03 (poniedziałek), godz. 12, Wrocławskie Centrum Seniora

W godzinach 12-16 szkolenie i konsultacje z zakresu usług: Twój e-PIT oraz Umów wizytę w Urzędzie Skarbowym w siedzibie WCRS, pl. Dominikański 6 (sala 27), poprowadzi Sebastian Polański, starszy specjalista z Referatu Komunikacji Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu.

Obowiązują zapisy pod numerem tel. 71 344 44 44, e-mail: karta.seniora@wcrs.pl. Wstęp bezpłatny.

Dodatkowo, jak złożyć i dodać mLegitymację w aplikacji mObywatel można będzie dowiedzieć się 9 lutego o godz. 10 na spotkaniu z Joanną Małolepszą, koordynatorem ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS we Wrocławskim Centrum Seniora, pl. Dominikański 6, sala 27. Wstęp bezpłatny. Obowiązują zapisy pod tym samym numerem i mailem.

Dzień otwarty SP nr 5 na Popowicach

Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. Jeleniej zaprasza do dwujęzycznej klasy VII. To propozycja dla uczniów klas szóstych, którzy chcieliby pogłębić swoją znajomość języka angielskiego w szerszym zakresie niż w klasach ogólnych. Nauka w tej klasie trwa dwa lata. Dzięki zwiększonej liczbie godzin uczniowie mają więcej czasu na kształtowanie umiejętności swobodnego komunikowania się po angielsku. Więcej o rekrutacji można dowiedzieć się w SP nr 5 podczas dnia otwartego 9 lutego w godz. 15-18.

Rodzinne spotkania na Brochowie

Brochowskie Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Koreańskiej 1A powróciło do cotygodniowych spotkań rodzinnych. Mogą w nich uczestniczyć dorośli z dziećmi w wieku szkolnym i przedszkolnym. W programie zabawy, gry i nauka. Każdy rodzic może stać się animatorem zajęć, jeśli tylko znajdzie na to chęci. Za interesowani mogą kontaktować się poprzez SMS na nr tel. 796525860 lub e-mail mariola.partyka@gmail.com. Najbliższe spotkanie 9 lutego w godz. 11-14. Wstęp wolny.

Nowa hala sportowa na Psim Polu

Przy ul. Kłokoczyckiej kończy się budowa wielofunkcyjnej hali sportowej – otwarcie planowane jest w ciągu dwóch miesięcy. Skorzystają z niej głównie lekkoatleci z Dolnego Śląska, którzy nie będą już musieli wyjeżdżać za granicę w poszukiwaniu miejsc do trenowania zimą. Zaś na co dzień będą w niej trenować koszykarki Ślązy Wrocław, zawodnicy klubowej akademii i sportowcy reprezentujący inne dyscypliny zespołowe. W obiekcie znajdzie się też siłownia, strefa fitness, pomieszczenia do fizjoterapii i rehabilitacji. Koszt inwestycji to ponad 60 mln zł, z czego gmina Wrocław pokrywa ok. 16 mln, a ministerstwo sportu ok. 33 mln zł.

MAŚLICE

Dodatkowe sale lekcyjne i nowa świetlica w ZSP 12

Na Maślicach jest jedna szkoła podstawowa i jedno przedszkole – w budynku przy ulicy Suwalskiej 5. Uczęszcza tam łącznie ponad 1,3 tysiąca dzieci. Potrzeby są większe, więc miasto zamierza przebudować obiekt.

Blążej Organisty

W budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 są teraz puste pomieszczenia. Wcześniej zajmowała je miejska biblioteka publiczna i rada osiedla, ale po wybudowaniu Centrum Aktywności Lokalnej, które mieści się obok placówki, zostały przeniesione. Miasto planuje budynek ZSP przebudować i zaadaptować na cele dydaktyczne, a konkretnie na:

- sale lekcyjne
- świetlicę
- bibliotekę
- pomieszczenia administracyjne i węzeł sanitarny.

Wizualizacja nowej sali w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 na Maślicach we Wrocławiu

Do wymiany są okna i drzwi. Poza tym trzeba wyremontować elewację budynku głównego, a także przebudować instalacje: sanitarną, grzewczą i teletechniczną. Przetarg na to zadanie ma być ogłoszony wkrótce przez

Zarząd Inwestycji Miejskich, który będzie nadzorował inwestycję (jednostka budżetowa gminy).

Do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 uczęszcza łącznie

1356 dzieci, w tym 1151 do podstawówki i 205 do przedszkola. Oprócz tego na Maślicach działa jedno przedszkole prywatne na 169 miejsc oraz dwa niepubliczne punkty przedszkolne oferujące łącznie 50 miejsc.

SZCZEPIN

Quorum razy 5 pnie się do góry. To będzie gigant!

Przy ul. Sikorskiego na wrocławskim Szczepinie powstaje wielofunkcyjny kompleks wieżowców Quorum. Buduje się tu drugi, po Sky Tower, najwyższy budynek we Wrocławiu. Cała inwestycja ma być gotowa pod koniec 2023 roku.

Budowa kompleksu wieżowców Quorum przy ulicy Sikorskiego

Mariola Szczyrba

Quorum składać się będzie z pięciu budynków, nazwanych alfabetycznie (A-E). – Będzie to kompleks biurowy z usługami na parterze. Jeden z budynków zaoferuje też ponad 340 mieszkań premium – zapowiadał Patryk Czernik, leasing director w Cavatina Holding.

Najwięcej emocji budzi budynek B, który ma być drugim, po Sky Tower, najwyższym wieżowcem we Wrocławiu (ewentualnie trzecim, jeśli zostaną zrealizowane plany innego inwestora przy ul. Fabrycznej). Quorum B ma mieć 140 m wysokości i liczyć 35 pięter. W wieżowcu znajdzie się 340 apartamentów, a na jego szczycie taras z widokiem na Wrocław.

„W parterze obiektów kompleksu od strony wschodniej, północnej i zachodniej znajdują się lokale usługowe. Na podium całego kompleksu oraz na poziomie czwartej kondygnacji zaprojektowano dostępne dla wszystkich pracowników i mieszkańców tarasy i zielone przestrzenie. Ponadto od południowej strony budynku D, po przeciwnej stronie ulicy, powstały ogólnodostępne tereny zielone oraz deptak. W całym kompleksie przewidziano ok. 1,5 tys. miejsc postojowych” – czytamy na stronie inwestycji Quorum.

Pierwszy biurowiec Quorum D został oddany do użytku w październiku 2022 r. Znajduje się w nim ponad 16,2 tys. mkw. powierzchni biurowej klasy A, rozmieszczonej na sześciu kondygnacjach.

70. urodziny z przytupem. Oj, zakręca się spódnice!

Żywiotowe oberki, melancholijne kujawiaki i dostojne polonezy, a wszystko to w wykonaniu trzech pokoleń tancerzy, śpiewaków i muzyków. Reprezentacyjny Dolnośląski Zespół Pieśni i Tańca „Wrocław” będzie w tym roku obchodził 70. urodziny. I zamierza to zrobić z przytupem – na wielkim koncercie z trzytysięczną widownią.

I Beata Turska

Urodzinowy koncert Reprezentacyjnego Dolnośląskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Wrocław” (RDZ-PiT) odbędzie się 27 maja w Hali Stulecia. Organizatorzy zapowiadają wydarzenie już teraz, by dowiedzieli się o nim dawni członkowie zespołu. A było ich sporo: przez dekady w zespole tańczyło i śpiewało ponad 5 tys. osób.

– Z częścią z nich udało się nam skontaktować i dzięki temu także wystąpią na koncercie, do którego wszyscy przygotowujemy się już od roku – mówi Katarzyna Nowak, prezes zarządu RDZPiT. – Ludzie, którzy nie tańczyli i nie śpiewali od dziesięciu, piętnastu lat, przyjeżdżają na próby z innych miast, a nawet z zagranicy.

Zakręca się spódnice

Na repertuar zespołu składają się tańce, pieśni i przyspiewki z kilku regionów Polski (m.in. lubelskiego, rzeszowskiego, krakowskiego i wielkopolskiego). A jak będzie wyglądał koncert? – Będą radosne, żywiotowe oberki i polki, liryczne i melancholijne kujawiaki, nie zabraknie oczywiście dostojnego poloneza. Tańce narodowe i regionalne. Wytniemy kilka hołubców,

Tancerka Reprezentacyjnego Dolnośląskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Wrocław” w stroju lubelskim

zakręca się łowickie spódnice i poruną wstążki w lubelskich wiankach – zdradza Katarzyna Nowak.

Poza dorosłymi i młodzieżą na scenie pojawią się też dzieci – trzylatki, które w siedzibie ćwiczą rytmikę na bazie tańców ludowych. Jubileuszowi będą towarzyszyć także inne wydarzenia, np. wy-

stawa strojów ludowych z siedmiu dekad, którą w marcu będzie można zobaczyć w Muzeum Teatru.

Z miłości do folkloru

Zespół powstał w 1952 roku i przez te wszystkie lata zmieniał się i rozwijał. – Ludzie przychodzili i odchodzili, zmieniały się władze

i stroje, ale miłość do folkloru pozostała. Jubileusz jest okazją do podsumowania, do zaprezentowania na scenie dorobku wielu pokoleń tancerzy, śpiewaków i muzyków – mówi Katarzyna Nowak.

Zespół liczy ponad 150 osób w wieku od 3 do 76 lat, ma cztery grupy taneczne i jedną wokalną. Tworzą

go ludzie, którzy na co dzień zajmują się czym innym. – Są wśród nas uczniowie, lekarze, byli policjanci, prezesi, hydraulicy, osoby, które mają własne firmy. Ktoś pracuje w urzędzie skarbowym, ktoś inny zajmuje się korektą książek, pracuje w MPK albo konstruuje części do samolotów. To bez znaczenia, bo łączy nas wspólna pasja – mówi Joanna Świątek-Czwojdziańska, tancerka, choreografka i członek zarządu stowarzyszenia.

Chcesz dołączyć?

Koncerty i występy to jednak nie wszystko. Funkcjonujący jako stowarzyszenie zespół jest bardzo aktywny: prowadzi warsztaty i inne wydarzenia w ramach projektów finansowanych ze środków gminy Wrocław. W jego siedzibie przy ul. Kościuszki 35E we Wrocławiu odbywają się bezpłatne zajęcia wokalne i taneczne dla dorosłych i dzieci. Może się na nie zapisać każdy chętny. Nie ma castingów. W siedzibie zespołu odbywają się także ludowe potańcówki. Przyjeżdżają na nie tancerze i śpiewacy z różnych stron Polski (tańczą i bawią się w „cywilu”, a nie w ludowych strojach), ale nie tylko – na taką dyskotekę w stylu folk może przyjść każdy, kto ma na to ochotę.

Uczniowie z V LO we Wrocławiu najlepsi na giełdzie

Emocje, nerwy i stres jak u prawdziwych brokerów. Młodzież z V Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Kuronia 14 we Wrocławiu wygrała prestiżową Szkolną Internetową Grę Giełdową w części edukacyjnej. Na tym jednak nie koniec – trzy pierwsze miejsca w Polsce w rywalizacji indywidualnej również zajęli uczniowie z V LO.

I Jarek Ratajczak

Rynek kapitałowy, giełda, akcje, inwestycje, zyski i straty – to wszystko poznają uczniowie w Szkolnej Internetowej Grze Giełdowej (SIGG). W tym roku w panelu edukacyjnym bezkonkurencyjni okazali się uczniowie V LO z Wrocławia. Pokonali 1920 klas z całej Polski.

SIGG to największy projekt edukacyjny uczący w sposób praktyczny inwestowania na giełdzie. Konkurs jest skierowany do uczniów szkół średnich i ostatnich klas szkół podstawowych. Najważniejszym założeniem projektu jest nauczanie młodzieży gry na giełdzie. – Inwestycje realizowane są w oparciu

o środki wirtualne, ale transakcje zawierane są na podstawie rzeczywistych ofert kupna i sprzedaży na realnym rynku giełdowym. Taki mechanizm doskonale oddaje giełdową rzeczywistość, a uczniowie w praktyce przekonują się, na czym polega inwestowanie na giełdzie, poznają ryzyko inwestycyjne i skutki niewłaściwych decyzji – wyjaśnia Artur Malina, matematyk w V LO we Wrocławiu, który jest opiekunem startujących w SIGG drużyn.

W tym roku trzy klasy z V LO rozegrały w panelu edukacyjnym. Zajęli pierwsze (II F), trzecie (IV F) i czwarte miejsce (I D). W dodatku 1 D została najlepiej oceniona wśród wszystkich klas pierwszych w Polsce.

Uczniowie V Liceum Ogólnokształcącego, którzy uczestniczą w Szkolnej Internetowej Grze Giełdowej

Wydarzenia osiedlowe

Skarb w auli I LO. W auli I LO przy ul. Poniatowskiego – to najstarsze liceum w mieście! – został w ub.r. odrestaurowany namalowany na jednej ze ścian XVI-wieczny herb Wrocławia. Był ukryty pod warstwami farby, a odnaleziono go podczas generalnego remontu auli. Swą urodę odzyskał dzięki konserwatorom. Renowacja kosztowała 120 tys. zł, a generalny remont auli – 670 tys. zł.

Ołbin na sportowo. Organizacje pozarządowe prowadzą w szkołach na Ołbinie najróżniejsze zajęcia sportowe. Volley Wrocław uczy dzieci grać w siatkówkę, AZS Wrocław prowadzi zajęcia z tenisa stołowego, karate i piłki nożnej kobiet, Klub Sportowy Kosynierzy Wrocław uczy lacrosse'a, Stowarzyszenie Sportowe Forza prowadzi szkolenia z piłki ręcznej i nożnej, a Klub Sportowy Słęża Wrocław – z koszykówki dla dziewcząt.

Osiedle we wspomnieniach Wolfganga Schwarza. „Trzepaki, szopy, budy, schowki, magazyny handlarzy starociami, drewnem, młodym piwem. (...) Stali tam często uliczni śpiewacy, którzy właśnie w podwórkach śpiewali swe piosenki. Byli to przyszarzali ludzie, jakby spowici mgłą” – tak zapamiętał z młodości klimat dawnego ołbińskiego podwórza 85-letni Wolfgang Schwarz, autor autobiografii „Odlamki mojego świata. Wspomnienia wrocławianina”, Wydawnictwo Dolnośląskie (cytujemy za Ewą Plutą, autorką rozdziału o literackim Ołbinie w opracowaniu „Osiedla Wrocławia”). Książkę pana Schwarza można wypożyczyć w bibliotekach przy ul. Namysłowskiej i przy ul. Reja.

Gęsto niczym w Szczecinie. Jak podaje strona Kartografia Ekstremalna, osiedle Ołbin (wraz z częścią Kleczkowa i Nadodrza) to drugie – po centrum Szczecina, a przed warszawskim osiedlem Nowolipki – najgęściej zaludnione miejsce w Polsce. Według Głównego Urzędu Statystycznego na jednym z obszarów Ołbina mieszka 18 641 osób na 1 km kw.

Ołbin pięknieje kieszonkowo

W ciągu ostatnich lat Ołbin zmienił się i nie zamierza na tym poprzestać. Jedno po drugim pięknieją podwórka, przybywa zieleni, pojawiają się nowe miejsca, w których można odpocząć i spotkać się z sąsiadami. Znikają też piece na węgiel, czyli kopciuchy.

Beata Turska

Czy tak gęsto zabudowane osiedle jak Ołbin może stać się bardziej zielone? Okazuje się, że tak, bo nawet jeśli nie ma miejsca na wielki park, da się zrobić parki kieszonkowe, a rośliny mogą rosnąć nawet tam, gdzie dotąd nikt się nie spodziewał, np. na elewacjach i w szczelinach zrobionych specjalnie dla nich w chodnikach.

Całkiem nowe podwórka

W ramach Grow Green – międzynarodowego projektu, którego celem jest pomaganie miastom w przystosowaniu się do zmian klimatu i tworzeniu przestrzeni przyjaznej mieszkańcom, oraz jego kontynuacji, Grow Green2 – na Ołbinie zazieleniło się 6 podwórek, a każde z nich zrobiło to na swój sposób. Dlaczego nie są takie same? Bo o tym, co się na nich znajdzie, decydowali mieszkańcy: jedni chcieli mieć pod do-

mem ogródek z kwiatami i ziołami, inni woleli plac zabaw, jeszcze inni wybieg dla psów, ogród deszczowy albo domki dla zapylaczy. Jedną z takich zmienionych nie do poznania przestrzeni między budynkami jest ta, która mieści się między ul. Jaracza, Lompy, Daszyńskiego i Orzeszkowej. Powstał tam, dostępny dla wszystkich, bardzo zadbany ogród sąsiedzki, w którym latem rosną pomidory, ogórki i kabaczki.

Prace w ostatnim przeobrażonym miejscu (między budynkami przy ulicach Orzeszkowej, Daszyńskiego, Wyszyńskiego i Żeromskiego) zakończą się wiosną.

Grow Green na Daszyńskiego

Zmiany zaszły także na ul. Daszyńskiego, gdzie w ramach Grow Green pojawiło się 41 nowych drzew i ok. 100 krzewów, ok. 2600 nowych bylin i 360 pnączy, które teraz mogą wspinać się po

elewacjach, słupach lamp i poręczach schodów. Na zielonych ścianach zamontowano budki dla latających jeryzków. Każdy z tych małych ptaszków zjada w ciągu doby nawet 20 tys. komarów!

Skwer Skaczącej Gwiazdy

Na Ołbinie zakończył się II etap przebudowy skweru Skaczącej Gwiazdy, który mieści się między ul. Na Szańcach, pl. Bema, ul. Prusa i ul. Świętokrzyską.

– Do placu zabaw i zieleni w nowej aranżacji dodaliśmy w tym roku małe placzki przygotowane pod punkt gastronomiczny. Oczywiście nie zapominamy o sadzeniu roślin. Tylko dzięki tej drobnej inwestycji zasadziliśmy dwa dęby szypułkowe, jesion wyniosły, cztery klony czerwone, trzy klony polne oraz krzewy (72 irgi i 86 róż), a do tego lilowca ogrodowego – wylicza Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej. Wcześniej na skwerze powstał

plac zabaw, siłownia terenowa, pojawiły się ławki, kosze, lampy. No i zieleni. Koszt obu etapów rewitalizacji skweru to **2,5 mln zł.**

Alejka w nowej odsłonie

Kolejna zmiana na lepsze. W ubiegłym roku w ramach WBO została wyremontowana część alejki między skwerem Ludzi ze znakiem „P” a ul. Pasterską. Koszt: **615 tys. zł.**

Ta biegnąca między ogródkami działkowymi alejka, prowadząca w stronę kładki Burzowej i dalej, w stronę ul. Pasterskiej, to popularna trasa spacerowa mieszkańców Ołbina i okolicznych osiedli.

Na ich wnioszek schody przed kładką zostały zwężone, by można było poszerzyć pochylnię dla mam z wózkami, osób jeżdżących na wózkach inwalidzkich i tych, którzy prowadzą rowery.

– Wyremontowaliśmy też 300-metrowy odcinek nawierzchni i przygotowaliśmy parking dla niepełnosprawnych. Alejka jest już oświetlona 13 latarniami, umeblovana 10 ławkami, są też kosze na śmieci.

Istotnym elementem tej inwestycji jest zieleni: ZDIUM zasadził kilka drzewek wiśni, prawie 400 krzewów, szakiwę i rozplenicę.

Żółty Parasol i Partnerzy działają razem

Żółty Parasol jest operatorem jednego z najstarszych w mieście Centrów Aktywności Lokalnej, prowadzi też centrum dla młodzieży i Centrum Aktywności Seniorów.

– Nasze osiedle słynie ze wspólnych działań – wyjaśnia Joanna Warecka, prezesa stowarzyszenia. – Partnerstwo dla Ołbina, w którym blisko współpracujemy z Radą Osiedla, szkołami, przedszkolami i MOPS-em z najbliższej okolicy, ma już 10 lat – podkreśla. Żółty Parasol jest także przedsiębiorstwem społecznym, które zatrudnia osoby z niepełnosprawnościami m.in. do obsługi miejskiego programu Taxi 75+.

KOMUNIKACJA MIEJSKA

TRAMWAJE

1, 6, 8, 9, 11, 17, 23, 70

AUTOBUSY

111, 128, 240, 242, 244, 251, 255, 259, C

Remonty i renowacje

Oczywiście na Ołbinie dzieje się znacznie więcej. Na przykład w I LO zakończył się w ubiegłym roku remont generalny, a rok wcześniej przebudowa starego boiska asfaltowego na nowoczesne, służące do gry w piłkę ręczną i streetball. Powstała tam także siłownia terenowa, pojawiło się oświetlenie. Z kolei w SP 1 przy ul. Nowowiejskiej przebudowano kilka pomieszczeń, w tym te, w których będą się odbywać lekcje, a w podstawówce przy ul. Prusa wyremontowano dach. To tylko kilka z wielu przykładów.

Zmieniają się także podwórka, których nie obejmował projekt Green Grow. Ostatnio na trzech z nich pojawiły się np. reagujące na ruch nowoczesne lampy solarno-ledowe.

Rada osiedla

Przewodniczącą Rady Osiedla Ołbin, Katarzyna Wienconek, zaprasza wszystkich zainteresowanych sprawami osiedla do siedziby RO przy ul. Namysłowskiej 8 (Centrum Grafitt). Radni dyżurują w każdy wtorek między godz. 17.30 a 18.30. Inny termin? Kontakt: ołbin@osiedla.wroclaw.pl lub katarzyna.wienconek@osiedla.wroclaw.pl. Rada Osiedla nie ma telefonu.

Strażnik miejski 986

Z powodu braków kadrowych osiedle Ołbin nie ma wyznaczonego strażnika osiedla. Zgłoszenia wymagające pilnej interwencji realizowane są przez patrol Oddziału Patrolowo-Interwencyjnego, a te niewymagające natychmiastowego podjęcia czynności realizowane są przez strażników Oddziału Patrolowo-Prewencyjnego. Można też napisać pod adres: straz@smwroclaw.pl. W sprawach pilnych należy dzwonić do Dyżurnego Straży Miejskiej Wrocławia pod całonocny numer 986.

7 dzielnicowych

Ołbin to rejon działania komisariatu Wrocław-Ołbin, ul. Rydygiera 46/48. Kierownik dzielnicowych st. asp. Tomasz Sobkowicz, tel. 601 812 173.

Dzielnicowi tego osiedla to: asp. szt. **Jarosław Chorostecki**, tel. 601 812 720, mł. asp. **Maciej Pietruszka**, tel. 601 811 636, asp. **Mariusz Antczak**, tel. 601 814 699, mł. asp. **Arnold Włodarczyk**, tel. 601 812 049, asp. **Andrzej Pawelczyk**, tel. 601 812 219, sierż. szt. **Monika Dąbrowska**, tel. 601 812 223, mł. asp. **Artur Sobierajski**, tel. 509 857 571.

Można do nich zgłaszać przypadki picia alkoholu w miejscach objętych zakazem, zaśmiecanie terenu albo zakłócanie porządku publicznego.

W sprawach nagłych należy dzwonić pod numer alarmowy 112.

Za dwa tygodnie osiedle Kleczków

Osiedle Ołbin

EDUKACJA

4053

dzieci chodzi do żłobków, przedszkoli i szkół, a w tym

641

uczniów uczęszcza do I LO im. Siedzikówny przy ul. Nowowiejskiej

ZIELEŃ

00 tys. zł

Moditis mos ilita pore volor accu experatemo venihit dolupta

00 tys. zł

Moditis mos ilita pore volor accu experatemo venihit dolupta

INFRASTRUKTURA

00 mln zł

Moditis mos ilita pore volor accu experatemo venihit dolupta

00 mln zł

Moditis mos ilita pore volor accu experatemo venihit dolupta

ZMIENIĆ PIEC

00 mln zł

Moditis mos ilita pore volor accu experatemo venihit dolupta

Szopowisko – tu zwierzęta znalazły bezpieczny azyl

Szopy mają tu swoją jeźdźdźnię, kury zakumplowały się z emu i mundzakami chińskimi. Jest też kangurzyca Lila, szop Heniek znaleziony na wybiegu lwa w zoo i fretka Kiwi odebrana z fermi futrzarskiej. Weterynarz Grzegorz Dziwak stworzył w Krysztalowicach pod Wrocławiem Szopowisko, niezwykle miejsce dla zwierząt po przejściach.

Mariola Szczyrba

Krysztalowice – niewielka wieś w gminie Sobótka. To tu przy ul. Leśnej Grzegorz Dziwak, weterynarz z Wrocławia, stworzył Fundację Szopowisko i niezwykły azyl dla zwierząt, które z różnych powodów nie mogą już żyć na wolności. Dziś jest ich tu ponad 200, w tym aż 66 szopów. Każde zwierzę ma jakąś historię. Trafiły tu chore, porzucone, z ranami po wypadkach, odebrane z pseudohodowli albo ferm futrzarskich. Znalazły bezpieczny azyl.

Od dziecięcych lat

– Zwierzęta trafiają tutaj na zawsze. Głównie skupiamy się na gatunkach inwazyjnych, których nie można hodować, albo chronionych, które nie mogą już wrócić na wolność. Tym też się różnimy od ośrodka rehabilitacji, którego celem jest leczenie i wypuszczanie zwierząt – wyjaśnia Grzegorz Dziwak.

Twórca azylu pochodzi z Libiąża koło Krakowa. Do Wrocławia przyjechał na studia (weterynaria na Uniwersytecie Przyrodniczym) i tak już został. Skąd pasja do zwierząt? – Sam nie wiem, zawsze do nich lgnąłem. Od dziecka miałem w domu psy, koty, hodowałem patyczaki, modliszki, węże – mówi. – Potem na studiach we Wrocławiu wynajmowałem dwupokojowe mieszkanie na Kozanowie. W jednym pokoju mieszkałem ja, w drugim moje zwierzęta – dodaje ze śmiechem.

Nieźła menażeria

Piętrowy dom przy ul. Leśnej, wokół pola. Przy furtce wita nas donośnie suczka Foxi, oddana przez poprzednich właścicieli, a zaraz za nią grupa buldożków z Bezą na czele. I jeszcze Łysa, spokojna, niemal ślepa, 14-letnia suczka, odebrana alkoholikom. Za psami biegnie Mamut, zwany też Mumkiem (mara patagońska, w naturze występuje na stepach Ameryki Południowej). Do azylu trafił z minizoo, bo został odrzucony przez matkę. – Uwaga, on uwielbia sznurówki! – śmieje się weterynarz.

– Mamy szopy, mundzaki chińskie, norki amerykańskie (właściwie wizony), fretki, tchórza, dwa

skunksy, węże, pająki, wiele papug, kury, króliki, alpaki, owce, kangury. Długo by wymieniać i na pewno o kimś zapomnę. W sumie już ponad 200 zwierząt. Cały czas się rozbudowujemy, bo zapotrzebowanie jest ogromne. Budujemy kolejne woliery, żeby móc przyjmować kolejne szopy.

Potrzebujemy funduszy na rozbudowę azylu i powiększenie działki. Prowadzimy zbiórki na portalu ratujemyzwierzaki.pl oraz bezpośrednio wpłaty na konto.

To pasja, nie praca

Aż trudno uwierzyć, że twórca Szopowiska sam jest w stanie ogarnąć tyle zwierząt, pracując również na etacie w klinice weterynaryjnej we Wrocławiu. – Ferajnę póki co jakoś ogarniam. Mówię, że to drugi etat – jak nie pracuję w klinice, to pracuję przy zwierzętach, choć ciężko nazwać to pracą, bo robię po prostu to, co zawsze chciałem robić. No i nikt mi za to

nie płaci (śmiech). To moja pasja (tak samo jak praca weterynarza), więc nie narzekam. Schody pojawiają się w nieprzewidzianych sytuacjach, jak np. nagła choroba któregoś ze zwierzątek, wtedy trzeba wyczarować dodatkowe pokłady energii i czasu, żeby sprawę ogarnąć, ale póki co się udaje.

Papugi z Szopowiska

Ma dobre wsparcie.

Mówi, że bez Sylwka, wiceprezesa Fundacji Szopowisko, nigdy nie zdecydowałby się na jej założenie. Zawsze też może liczyć na Olę i Tomka, którzy sami prowadzą Dom Tymczasowy u Siedmiu Kotów. Jest jeszcze Kuba, kolega z kliniki, który czasem przejmuje pieczę nad zwierzyńcem. – To dzięki niemu udaje mi się czasem wyskoczyć na krótki urlop – mówi pan Grzegorz.

Zaszopowany

Szopowisko najbardziej znane jest oczywiście z szopów. Na początku były dwa, dziś

jest ich tu 66. – Dwie siostry – Szara i Czarna, której już z nami nie ma, trafiły do mnie w 2016 roku z wrocławskiej Ekostraży – opowiada pan Grzegorz. – Jak je poznałem, zaszopowało mnie totalnie. W zeszłym roku, po zmianie prawa, które zakazuje hodowli szopów i nakazuje je – jako gatunek inwazyjny – albo przekazać do azylu, albo uśmiercić, postanowiłem stworzyć miejsce, którego wtedy w Polsce jeszcze nie było.

Szopy mieszkają w dwóch wolierych. W pierwszej starszyzna z nestorką Szarą na czele, w drugiej młodzież. Mają tu swoje hamaki, domki, huštawki, tory przeszkód. – Sękuś trafił do nas po potrąceniu przez samochód, ktoś znalazł go w rowie przy drodze; Łapek wpadł do żywołapki, miał zmiążdżone ciało; Heńka znaleźli na wybiegu lwa w gdańskim zoo, ukrywał się na czubku drzewa, ktoś go tam chyba podrzucił – wymienia Grzegorz Dziwak.

Niedawno do szopiej ferajny dołączyły dwie nowe koleżanki – Bonnie i Clyde, dwie siostry znalezione przy zabitej matce. Zostały ocalone w 2020 roku i trafiły do dobrego miejsca, ale niestety nowa ustawa jest bezwzględna i opiekunowie stanęli przed wyborem – albo poddadzą je eutanazji, albo oddadzą do azylu. Tak trafiły do Krysztalowic.

Spirit animal

– Szop to takie moje zwierzę duchowe – spirit animal – mówi Grzegorz Dziwak. I wymienia ze śmiechem cechy, które łączą go z szopami: – Szopy dużo śpią, dużo broją, jedzą śmieciowe jedzenie i mają worki pod oczami – jak ja. To bardzo inteligentne zwierzęta. Nie sposób ich nie lubić, jak ktoś je już pozna. Świetnie dogadują się z ludźmi, mają w sobie troszeczkę psa, troszeczkę kota. Dużo broją, na pewno nie jest to zwierzątko domowe. Ale jako zwierzę – przyjaciel, jeśli ma się do tego warunki takie, jak my im tu stwarzamy, to są to cudowne zwierzęta.

W wolieryze szopy wchodzą na nas, zaglądają do nosa, uszu i do kieszeni. – Uważajcie, szopy są bardzo ciekawskie i mają bardzo zwinne rączki. Nieraz już podkradły komuś klucze albo telefon – śmieje się pan Grzegorz.

Na sąsiednim wybiegu przechadzają się mundzaki chińskie – Paczka i Znaczek, które przyjechały tu z okolic Bydgoszczy. Ktoś wysłał je pocztą w paczce z napisem „żywe ptaki”. Kiedy przesyłka zaczęła przeciekać, pracownik poczty ją otworzył, a w środku ujrzał... małe sarny. Kura Bożena mieszka w garażu i lubi przechadzać się po siedzibie fundacji. W jednym z pokoi mieszka jeżyca Opolanka, która jest jeszcze za młoda, żeby ją wypuścić na wolność. Surykatki dzielą pokój ze skunksem o imieniu Tafi, który nie jest jeszcze przystosowany do życia na dworze. Za to po mistrzowsku żębrze w kuchni o jedzenie, konkurując z psami. W siedzibie Fundacji jest też pokój z węzami, pająkami i Brutusem – łasicą, najmniejszym drapieżnikiem świata, który ma tu jeźdźdźnię z rur od podłogi aż po sufit.

➤ Film i artykuł na wroc.city/Szopowisko

Lekarz weterynarii Grzegorz Dziwak od dziecka pasjonował się zwierzętami, a teraz ratuje im życie w azylu w Krysztalowicach pod Sobótką

Pstryk i święto fotografii już w lutym

Jesteś fotografem albo marzysz, by nim zostać? Chcesz porozmawiać z mistrzami i pokazać im swoje zdjęcia? Masz pytania dotyczące sprzętu? Wybierz się na Święto Fotografii. W programie wystawy zdjęć, spotkania, warsztaty, przeglądy portfolio, prelekcje, debaty. Wszystko za darmo.

Beata Turska

8 dni, 26 spotkań, debat, prelekcji i warsztatów, 14 wystaw fotograficznych, 18 miejsc w centrum Wrocławia – tak w telegraficznym skrócie można opisać Święto Fotografii, które odbędzie się 5–12 lutego. Wrocławskie Loża Fotograficzna zaprasza wszystkich, którzy interesują się fotografią: zawodowców, artystów, miłośników fotografii, a także osoby, które dopiero zaprzyjaźniają się z aparatem. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęła Akademia Sztuk Pięknych.

Pasjonaci dla pasjonatów

– Dlaczego to robimy? Bo wierzymy, że wiedzę i inspiracjami należy się dzielić. Bo wiemy, jak wiele wynika ze spotkań twórców. Bo rozumiemy, że łatwiej kształtować swój styl i poczucie estetyki w zetknięciu z pracami innych fotografów. To otwiera nowe po-

Od 5 do 12 lutego w 18 miejscach we Wrocławiu będzie można zgłębić tajniki fotografii i to całkiem za darmo

kłady wrażliwości, sprawia, że zaczyna się postrzegać obraz inaczej, zauważać nowe perspektywy – mówi Anna Śliwa z Wrocławskiej Loży Fotograficznej.

Na Święto Fotografii składa się seria najróżniejszych wydarzeń. Wszystko to będzie się odbywać w galeriach, pubach, DCF-ach, domach kultury, klubach i Centrach Aktywności Lokalnej. Program został ułożony w taki sposób, by uczestnicy mogli bez problemu przemieszczać się między nimi.

Skorzystaj z doświadczenia

Będzie można porozmawiać z Jackiem Szustem, wielokrotnie nagradzanym fotografem z Wrocławia specjalizującym się w street photo, który poprowadzi „Spotkanie z fotografią uliczną” i zrecenzuje portfolio osób, które chciałyby porozmawiać o swoich pracach.

Chętni mogą posłuchać debaty o tym, co to znaczy dobre zdjęcie, dowiedzieć się, dlaczego nieostre

fotografie też wygrywają konkursy albo czym jest fotografia otwórkowa. Ważną częścią Święta Fotografii będą także warsztaty artystyczne i dotyczące sprzętu i spraw technicznych, np. druku.

Podczas święta będzie można zobaczyć prace uznanych artystów (wernisaże codziennie o godz. 19), m.in. Krzysztofa Jabłonowskiego czy Michała Pietrzaka.

➤ **Szczegóły programu na swietofotografii.pl**

Nosowska oszalała na punkcie Myronowej

„Praca @janinamyronova – zobaczyć ją z bliska – zachwyt, który kończy paplaninę w głowie i w ogóle” – tak Katarzyna Nosowska napisała na swoim Instagramie po odebraniu rzeźby „Opiekun psa”. Pracą zachwyciła się, oglądając Instagrama Janiny Myronowej.

Janina Myronowa z zakupioną przez Katarzynę Nosowską rzeźbą

Magdalena Taliak

To niejedyna znana postać, która uwielbia kolorowe rzeźby pochodzącej z Ukrainy, a związanej od lat z Wrocławiem, artystki. Drugą jest... królowa Danii.

Rzeźby Janiny Myronowej, absolwentki wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych, znajdują się m.in. w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu i wielu światowych instytucjach, które gromadzą współczesną ceramikę. Kolorowe, pełne fantazji i radosne prace ma też w swojej kolekcji coraz więcej osób prywatnych. Katarzyna Nosowska wypatrzyła rzeźbę Janiny Myronowej na In-

stagramie. Skontaktowała się z artystką, która wysłała jej zdjęcia swoich prac. Wybór padł na „Opiekuna psa”. Rzeźba powstała i po raz pierwszy została wypalona w 2021 r. podczas Międzynarodowego Sympozjum Intonation w Deidesheim w Niemczech.

– Dla mnie Katarzyna Nosowska jest legendarną piosenkarką, autorką tekstów i kompozytorką. Kontakt z nią był bardzo sympatyczny i jestem jej wdzięczna za poświęcony czas i zauważenie mojej twórczości. To jest bardzo szczególne uczucie – nie kryje radości z zakupów Katarzyny Nosowskiej Janina Myronowa.

Prapremiera w Teatrze Polskim

28 stycznia na dużej scenie Teatru Polskiego, ul. Zapolskiej, odbyła się prapremiera spektaklu „Jest tak, jak wam się wydaje!” w reż. Gianlucii Iumiento. To przedstawienie o ludzkich namiętnościach, pragnieniach, słabościach, marzeniach, samotności, tęsknocie, ale i fałszu, strachu, lęku, skłonności do podstępów. Kolejne spektakle można zobaczyć od 3 do 5.02. Bilety do nabycia w kasach teatru i na stronie www.teatrpolki.wroc.pl.

„IO” idzie po Oscara, ty idź z osiołkiem

W kategorii filmów nienaglojęzycznych „IO” w reż. Jerzego Skolimowskiego otrzymało nominację do Oscara. Film współproduktorem Wrocław. Teraz można spotkać się z osiołkiem, który grał w nim główną rolę. Na aukcji WOŚP można wylicytować spacer z Kubą z Lubachowa (bo tak się nazywa i stąd pochodzi filmowa IO). Wystawione na aukcję spotkanie odbędzie się w miejscu, w którym realizowane były zdjęcia do filmu. Aukcja na wroc.city/SpacerIO.

Stuletnie arcydzieło z muzyką na żywo

Pamiętacie film „Tylko ko-chankowie przeżyją” Jima Jarmuscha? Holenderski kompozytor, który stworzył do niego muzykę, Jozef Van Wissem, skomponował ją także do liczącej ponad 100 lat „Zmęczonej Śmierci” Fritza Langa. I zagra ją podczas seansu w Nowych Horyzontach na żywo. Ten zrealizowany w 1921 roku niemiecki film ekspresjonistyczny jest uznawany za arcydzieło – inspirował Stanleya Kubricka, Ridleya Scotta i Francisa Forda Coppolę. Teraz mogą się zainspirować wrocławscy widzowie – i filmem, i muzyką – podczas seansu 3.02 o godz. 20.30. Bilety w cenie 55 i 65 zł do nabycia na stronie www.kinoh.pl.

Українці вноситимуть частину оплати за проживання

Біженці, які перебувають у закладах колективного проживання, повинні будуть вносити частину оплати за проживання та харчування. Ці та інші зміни стосовно перебування українців на території Польщі викладено у положеннях зміненого спеціального Закону «Про допомогу громадянам України».

Катажина Вьонзовска

Від березня 2023 р. біженці з України, які перебуватимуть в Польщі більше 120 календарних днів, будуть зобов'язані вносити 50% вартості проживання та харчування, але не більше 40 zł./день за одну особу. Особи, які перебуватимуть в Польщі більше 180 календарних днів, від травня ц.р. будуть зобов'язані вносити 75% оплати за проживання та харчування, але не більше 60 zł./день за одну особу. Від обов'язку внесення частини оплати за проживання та харчування будуть звільнені певні групи осіб. Йдеться про тих, хто не може працювати з таких причин: інвалідність; досягнення пенсійного віку; складна життєва ситуація; вагітність; необхідність особистого догляду за дітьми. За оновленим законодавством, українці можуть перебувати у закладах колективного проживання, якщо в них є персональний номер PESEL (йдеться про проживання більше 120 днів від моменту приїзду до Польщі).

Призупинення соціальних виплат

Найважливіші зміни, що викладені в оновленому Законі, пов'язані із ущільненням сис-

Лютий 2022, Біженці з України і польські волонтери на Залізничному Вокзалі у Вроцлаві

теми виплат соціальної допомоги біженцям. Йдеться про додатки «500+», «300+», а також про Сімейний опікунський капітал. Соціальні виплати буде призупинено, якщо біженець виїде з Польщі. Управління соціального страхування отримуватиме від Прикордонної служби у поточному режимі дані щодо кожного в'їзду та виїзду громадянина України до/з Польщі. В подальшому необхідно буде дотримуватися такого правила. Якщо громадянин України покине Польщу на строк, що перевищить 30 календарних днів, він втратить

спеціальний статус, що виникає з т.зв. спеціального Закону «Про допомогу громадянам України». Отже, у зв'язку з цим громадянин України втрапить також право на отримання соціальних виплат. Їх можна буде повернути, якщо громадянин України повторно втече до Польщі в результаті воєнних дій на території своєї держави.

Нові правила – переваги та недоліки

На думку Магдалени Назі-мек-Ракочи, юристки, яка співпрацює із вроцлавським

Пунктом інформації для мігрантів та біженців «ВроМігрант», ухвалена нова редакція Закону не покращує положення біженців.

– У документі дуже виразно підкреслено те, що українці, які перебувають у закладах колективного проживання, повинні брати на себе частину оплати за проживання та харчування, – пояснює Назі-мек-Ракочи. – Після того, як їхнє перебування там досягне встановленого числа днів, біженці будуть змушені вносити оплату за своє утримання, а це немала сума.

Однак, треба підкреслити, що є також перелік винятків – це стосується, до прикладу, осіб з інвалідністю та вагітних жінок.

Оновлення Закону має також свої переваги, якщо йдеться про біженців з України.

– Переваги – це, до прикладу, нове викладення справ, щодо яких раніше виникали сумніви. Є також спрощення. Особа, яка має статус біженця з України (поль. status UKR) вже не зобов'язана приходити особисто для того, щоб подати клопотання про дозвіл на тимчасове проживання. Це добре, – вважає Магдалена Назі-мек-Ракочи.

Закон «Про допомогу громадянам України у зв'язку із збройним конфліктом на території цієї держави», тобто т.зв. «спеціальний закон про допомогу» було ухвалено в березні 2022 р. Положення Закону надали можливість громадянам України легально перебувати на території Польщі, отримати доступ до ринку праці, а також право на отримання соціальних виплат.

13 січня ц.р. Сейм ухвалив нову редакцію Закону, у зв'язку з чим змінюються дотеперішні умови підтримки біженців.

Зелені стандарти в українських університетах

За ініціативою Вроцлавської політехніки мережа європейських університетів «Unite!» запросила до співпраці 7 ВНЗ з України. Метою є втілення у життя спільного проекту: «Зелена трансформація в українських вишах».

Мирослава Кучковська

Важливою метою є також налагодження співпраці між українськими вишами та мережею «Unite!». В майбутньому – після закінчення війни – це полегшить процес відбудови країни та буде важливим кроком в процесі євроінтеграції України. – Втілення цього проекту у життя – це віха на шляху

співпраці Європейського університету із вишами з України, – вважає проф. Аркадіуш Вуйс, ректор Вроцлавської політехніки. Проект передбачає виконання чотирьох завдань: ■ опрацюван-

ня зелених стандартів для українських вишів у царині освіти та науково-дослідницької діяльності у царині інженерно-технічних наук; ■ опрацювання моделі зеленого кампусу (студентського

містечка) та втілення у життя стандартів наукової та викладацької діяльності, а також функціонування кампусу; ■ втілення у життя двотижневої програми занять «Зелені технології для розвитку українського суспільства» (у ній візьмуть участь студенти українських вишів, а також викладачі ВНЗ, що є членами мережі «Unite!»); ■ підготовка та видача українським студентам мікро-посвідчень (сертифікатів) у царині, що тематично пов'язана із зеленою трансформацією.

У проекті візьмуть участь такі українські виші:

- Сумський державний університет,
- Національний ТУ

«Дніпровська політехніка»,

- Харківський національний університет радіоелектроніки,
- Луцький національний технічний університет
- Національний університет «Одеська політехніка»,
- Хмельницький національний університет,
- Національний університет «Львівська політехніка».

Проект вартістю понад 880 тис. zł. фінансує польська Національна агенція академічних обмінів. Він втілюватиметься у життя до кінця 2023 р.

Зустріч у Вроцлавській політехніці, присвячена інавгурації проекту «Unite!», січень 2023 р.

Зустріч у Вроцлавській політехніці, присвячена інавгурації проекту «Unite!», січень 2023 р.

Śląsk zmierzy się z Królem ze Szczecina

Koszykarski Śląsk Wrocław zmierzy się 4 lutego z bardzo dobrze spisującym się w tym sezonie zespołem ze Szczecina. King zajmuje czwarte miejsce w tabeli, a Śląsk jest nadal pierwszy.

Blązej Organisty

Po sześciu spotkaniach w Hali Stulecia lub na wyjeździe koszykarze Śląska pierwszy raz w tym roku zagrają we wrocławskiej Orbicie. Poprzedni mecz w tym sezonie z Kingiem Szczecin wygrali zdecydowanie, bo różnicą 25 punktów, ale nie oznacza to, że w najbliższą sobotę pójdzie im równie gładko.

Porażka z Anwilem

Szczecinianie dzięki siedmiu zwycięstwom wskoczyli na czwarte miejsce w tabeli Energa Basket Ligi. Porażkę ponieśli dopiero po dogrywce, na wyjeździe ze Stalą – wiceliderem ligi. Śląsk z kolei po doskonałej pierwszej części sezonu, w której wygrał 14 ligowych meczów z rzędu, w czterech następnych przegrał trzy razy, w tym w miniony weekend z Anwilem Włocławek. – Przede wszystkim chcieliśmy pogratulować zespo-

Dawid Słupiński z Anwila i Aleksander Dziewa ze Śląska podczas meczu w Hali Stulecia we Wrocławiu

wi z Włocławka, bo zegrali bardzo dobre spotkanie. Wykorzystywali swoje przewagi. Nam dużo rzeczy pozamykali. Mieliśmy problemy z kreowaniem akcji. Wykorzystywali otwarte rzuty, które im zostawialiśmy – powiedział Aleksander Dziewa, podkoszowy Śląska, na pomeczowej konferencji prasowej.

Trener Śląska Andrej Urlep także pochwalił przeciwników. Za

niedopuszczalne uważa 32 punkty stracone w pierwszej kwarcie. Oceniał, że zbyt wiele z nich wynikało z prostych błędów w obronie. – Ewidentnie widać, że jesteśmy daleko od prawdziwej formy. Dużo roboty przed nami – podsumował.

Śląsk wciąż liderem

Mimo słabszej dyspozycji w styczniu mistrzowie Polski nadal są na

pierwszym miejscu w lidze z bilansem 15 zwycięstw i 3 porażek. Do sobotniego meczu przystąpią osłabieni. Nie zagra Daniel Gołębowski.

Śląsk Wrocław zmierzy się z Kingiem Szczecin w hali Orbita **4 lutego o godz. 20.30**. Przed meczem nie będzie można kupić biletów w kasach. Wyłącznie za pośrednictwem serwisu abilet.pl.

Żuźlowa Sparta szuka młodych talentów

Czarny sport, ryk silników, zacięta rywalizacja, dziesiątki tysięcy kibiców zdzierających sobie gardła na każdym meczu, konkretne zarobki – taka perspektywa musi kusić. WTS Sparta ruszyła z naborem nowych zawodników do grup młodzieżowych.

Michał Sałkowski

Wrocław żuźlem żyje. Jesienią ubiegłego roku wychowanek Sparty Maciej Janowski stawał na podium w końcowej klasyfika-

cji Grand Prix. Na kanwie takich sukcesów może być łatwiej znaleźć potencjalnych następców obecnych gwiazd, wspomnianego już Maćka Janowskiego czy jego kolegi klubowego z Betardu Sparty Wrocław

– Taia Woffindena, trzykrotnego mistrza świata na żuźlu.

Rekrutacja do szkółki WTS Sparty prowadzona jest w czterech grupach wiekowych:

- od 6. roku życia – grupa Pit Bike
- od 8. roku życia – grupa 125 cc–140 cc
- od 11. roku życia – grupa 250 cc
- od 14. do 15. roku życia w grupie 500 cc

– Do szkółki przyjmujemy nawet sześciolatków. W tym wieku pasje zmieniają się szybko. Jeden chce być żuźlowcem, za chwilę strażnikiem czy policjantem. Zakładamy, że w takim wieku młody człowiek nie miał jeszcze styczności ze sportem motorowym, ale chcemy dać mu taką możliwość. Najmłodsze grupy uczą się jazdy na

minimotocyklach – pitbike'ach. Po dwóch miesiącach takiej jazdy, wiemy już, czy ktoś złapał bakcyła do tego sportu, ma chęci, ciekawość, potencjał. I z czasem, w miarę rozwoju umiejętności przesiada się na motocykle na 12-, 14- czy 17-calowych tylnych kołach, które są już dopuszczone do treningów na minitorze, a do zawodów te z kołami 17 cali – tłumaczy trener Wojciech Kończyło, specjalista od młodzieżowców Sparty.

Zanim przeżyjemy na torze magiczne chwile chwały wzorem Maćka Janowskiego, trzeba podjąć rękawice i po prostu wstąpić w szeregi Sparty. Idą ferie zimowe, może to dobra pora dla naszej młodzieży, żeby rozpoczęła nową sportową przygodę? Nie ma co się hamować. Jak to w żuźlu.

➤ **Formularz na stronie wroc-city/ZgłoszenieKandydata**

Do każdej z grup w szkółce przechodzi po selekcji ok. 5-6 zawodników

Tydzień w skrócie

Koszykarki Ślązy Wrocław pokonały VBW Arkę Gdynia w rozgrywanej awanssem 20. kolejce Energa Basket Ligi Kobiet. O wygranej żółto-czerwonych przesądziła fantastyczna trzecia kwarta. Siódme zwycięstwo w tym sezonie wciąż utrzymuje Ślązę w samym środku walki o play-offy.

Siatkarki #VolleyWrocław przegrały z mistrzyniami Polski – Grupą Azoty Chemik Police 0:3. Na następne spotkanie Volejki wybiorą się do Bielska-Białej, aby zmierzyć się z BKS-em Stal. Mecz zaplanowany jest na czwartek, 2 lutego, na godzinę 17.30.

Piłkarski Śląsk przedłużył umowy z Piotrem Samcem-Talarem (do końca czerwca 2024) i Adrianem Bukowskim (do końca czerwca 2026). Natomiast środkowy pomocnik Javier Hyjek został do końca sezonu wypożyczony do hiszpańskiego Recreativo Huelva.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO Ekstraklasa: 5.02, godz. 17.30, Stadion Miejski
Pogoń Szczecin - Śląsk Wrocław
(Canal + Sport)

koszykówka

Energa Basket Liga: 4.02, godz. 20.30, Hala Stulecia
WKS Śląsk Wrocław - King Szczecin
(Polsat Sport)

piłka nożna

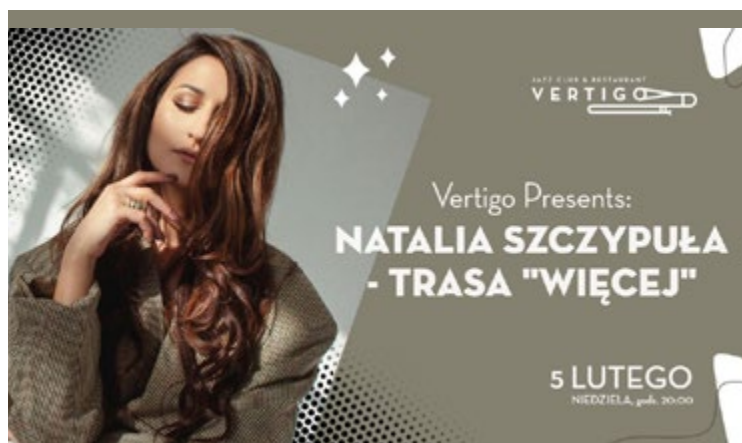
TAURON Liga Kobiet: 2.02, godz. 17.30, Hala pod Dębowcem
BKS Bostik Bielsko-Biała - #VolleyWrocław
(Polsat Sport)
TAURON 1. Liga: 4.02, godz. 17, Hala Immobile Łuczniczka
BKS Wisła Proline Bydgoszcz - Chemeko-System Gwardia Wrocław

Osiemnastka kabaretu Paranienormalni 3.02

Kabaret Paranienormalni ma już 18 lat! To powód, żeby świętować, a celebrowanie potrwa cały 2023 rok. Na ich „Osiemnastkę” we Wrocławiu można przyjść 3.02 o godz. 19 do sali koncertowej Radia Wrocław, al. Karkonoska 10. Blisko dwugodzinny spektakl to przede wszystkim nowe skecze i postacie, które zabiorą widzów w podróż pełną humoru, komedii

pomyłek i zaskakujących sytuacji. W krzywym zwierciadle widzowie zobaczą własne odbicie, a niektórzy będą mieli również okazję wystąpić na scenie, bo to „Osiemnastka” z udziałem publiczności, która oderwie od szarej codzienności i przeniesie w paranienormalną rzeczywistość. Na scenie wystąpią – już pełnoletni: Michał Paszczyk, Robert Motyka i Jarosław Pająk. Bilety w cenie od 80 zł do 100 zł można kupić w serwisie kupbilecik.pl.

Natalia Szypuła z trasą „Więcej” 5.02 w Vertigo

Debiutancki krążek Natalii Szypuły premierę miał 16.12 i spotkał się z wieloma pochlebnymi opiniami. Odnajdziemy na nim różnorodne brzmienia od soulowej elegancji, przez radosny funk, ciepło brzmiące R'n'B, po rozbujany pop. Dziennikarze muzyczni określili styl Natalii jako glamour pop. Artystka wplata w swój autorski reper-

tuar utwory ikon muzyki pop i soul, na których się wzorowała i z których czerpała inspirację, np. Beyonce, Alici Keys czy Whitney Houston. Na żywo będzie można posłuchać wokalistki 5.02 o godz. 20 w Vertigo Jazz Club & Restaurant, ul. Oławska 13. Bilety do nabycia na stronie ewejsciwki.pl w cenie 45 zł. Możliwa jest również rezerwacja stolika w klubie za 10 zł od osoby. Lokal przeznaczony jest dla osób powyżej 18. roku życia.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
 Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
 Pogotowie energetyczne: **991**
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

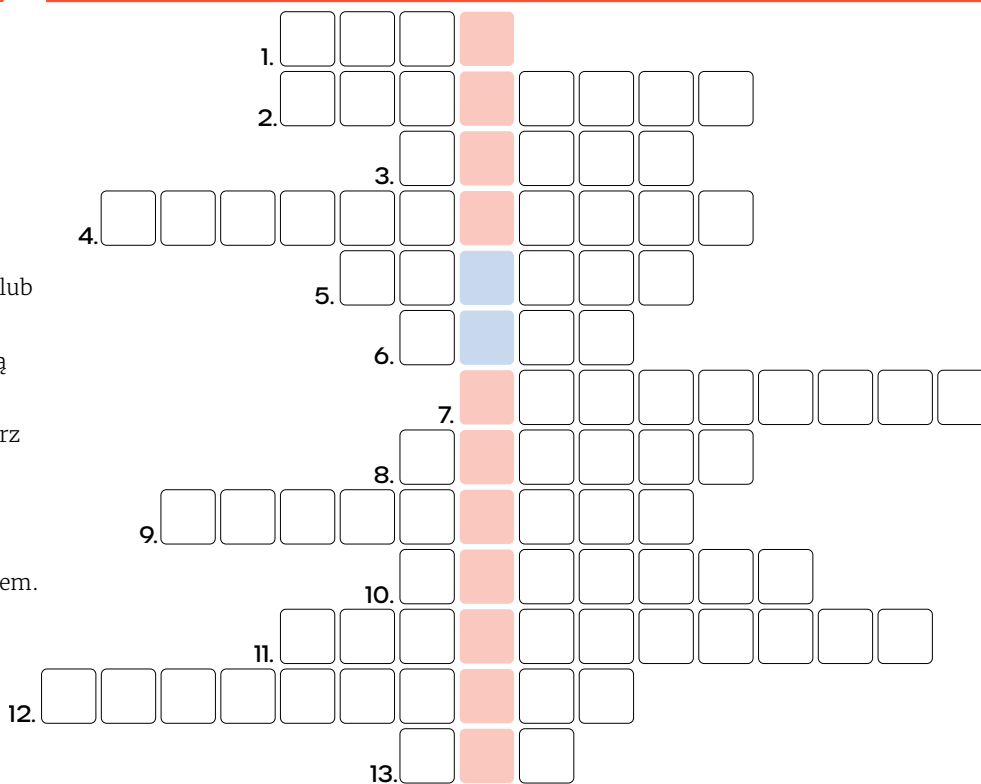
Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 31 11** (pn.-pt. 9.00-19.00)
 Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)
 Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 71 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – inne

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
 Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
 Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)
 Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Taxi Senior: **794 123 124**
 Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

KRZYŻÓWKA NUMERU 117

- Nowy Targ z urzędem.
- Ważny dokument, który można wyrobić w Urzędzie Wojewódzkim.
- Zasiadają w radzie miejskiej.
- Najstarsza uczelnia wyższa we Wrocławiu.
- Imię popularne wśród Piastów Śląskich.
- Kościół miejski – we Wrocławiu św. Elżbiety lub św. Marii Magdaleny.
- Jej zarząd mieścił się przed II wojną światową w obecnym budynku Muzeum Narodowego.
- ... Herbst – poeta, krytyk literacki, dziennikarz i dyrektor Radia Wrocław.
- Stoi na czele miasta powyżej 100 000 mieszkańców lub miast na prawach powiatu.
- Sala w ratuszu z charakterystycznym wykuszem.
- Płacona po przegranej wojnie zwycięskiemu państwu.
- Ma swój pałac na Ostrowie Tumskim.
- Podatek dochodowy od osób fizycznych w skrócie.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy ope-

ratora. W treści należy wpisać numer biuletynu i kropkę prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **117.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **9 lutego 2023 r. do godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **16 lutego 2023 r.** Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu

do zdobycia są: bluza, workoplecak i kubek. Zwycięzcy z nr. 115 (hasło: Kochani dziadkowie) to pani Luiza (bluza z herbem Wrocławia), pan Marcin (workoplecak z herbem) i pan Witold (koc polarowy). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA
 pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
 e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelny
 Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
 Agata Zięba

DRUK
 AGORA
 ul. Daniszewska 27
 03-230 Warszawa

WYDAWCA
 Gmina Wrocław